

RAE SÕNUMID

Rae valla ametlik väljaanne nr 9 | oktoober 2021

RAE VALLA
SPORTIMISVÕIMALUSED
HOOAJAL 2021/2022

JÜRI NUTILAOD
KUTSUVA
RUUMILOOMES
KAASA LÖÖMA

RAE VALD LIITUS
NUTIRAKENDUSEGA
StateOS

OSALE KOHALIKU
OMAVALITSUSE
VALIMISTEL!

Head Rae valla elanikud!

September on läinud mähisedes ja sügistuuli trotsides. Ühel septembrikuu hommikul võtsime vallavalitsuse kolleegidega varahommikul selle aja, et üheskoos Rae valla teedel ratastega kulgeda ja kaardistada, mis seisus on meie kergliiklusteed, Golfi tee sillaehitus ning meeskonnatunnetus. Hetke seis on hea, aga loomulikult vasardab meil kõrvus tuhandeid ülesandeid ja tegevusi, mida teha selleks, et see veel parem oleks! Ja kuigi Rae vald ja minu töö on mulle olulised, siis on eelmise kuu tähtsündmus mulle isiklikult siiski see, et sain kolmandat korda vana-isaks ehk Rae vald sai ühe Sariku võrra rikkamaks.

Septembrikuus andsime taas hõbelusikad meie uuetele vallakodanikele. Sel korral lustisime Peetri Põhikool-Lasteaias koos sügisese mesimummu ja Mamma Mia Laulu- ja Huvistuudio lastega. Aitäh kõigile, kes meie uue väliste lusikapeo formaadi heaks on kiitnud ja mõistavad, et see on praegusel ajal meile kõigile turvalisim lahendus. Järgmised hõbelusikad antakse värskele vallakodanikele taas üle tuleval

kevadel. Ja kuna hiljuti tähistasime ka Rae valla kõige uuema lasteaia Sõnaja Lasteaia sarikapidu, siis võib tänasel päeval suhteliselt kindlalt väita, et järgmine lusikapidu toimub juba seal!

September on tihti ka uute alguste ja uuenduste kuu. Rae vald liitus esimese omavalitsusena personaalse info edastamise rakendusega StateOS, mis koondab kõik isiklikud ja vähem isiklikud teated ning teenused erinevatelt era-, kohaliku- ja ka avaliku sektori teenusepakkujatelt ühte mobiilirakendusse kokku. Loodan, et meie elanikud võtavad selle soojalt vastu ja info liikumine muutub tänu sellele kiiremaks ja kvaliteetsemaks. Ca 22 0000 elanikuni info viimine ei ole kerge ülesanne, aga proovime anda endast parima ja loodame, et juba aasta pärast räägime sellest lahendusest mitte kui innovatsioonist, vaid kui igapäevasest tööriistast. Lisaks jäävad loomulikult paralleelselt alles kõik juba toimivad suhtluskanalid.

Jätkasime Rae 155. aastapäeva tähistamisega külast külla. Oleme näinud nii palju südamlikke ja entusiastlikke inimesi, et murepilved tuleviku

ees on haihtunud.

Keha ja vaimu turgutasid Jürilop-pet oma rõõmsate osalejatega ning Pirita jõel toimunud Rae valla mängude kanuuralli. Mõlemad üritused tõestasid taas, et meie valla elanikud peavad tervislikest eluviisidest lugu ning korraldajad on tasemel.

Oktoobrikuus võõrustasime Harjumaa omavalitsuspäeva, mis oli meie jaoks suur au ja ühtlasi peaproov 2023. aastaks, mil võõrustame juba terve Eesti Omavalitsuspäeva.

Oktoobris aga kutsun kõiki meie valla elanikke üles targalt valima, sest iga hää loeb ja just teie olete need, kes otsustate meie valla tulevikku.

Mina tahan omaltpoolt tänada kõiki, kes on minusse uskunud ja mind toetanud. Müts maha abivallavanemate ees, sest kõige kiirema kasvuga valdas on võimatu midagi üksi teha. Alati on mitu „tulekahjut“, mida peab paralleelselt kustutama ja ma julgen öelda, et meie brigaad on hästi hakkama saanud. Aitäh!

VALLAVANEM

MADIS SARIK

Vasakult abivallavanem Jens Vendel, abivallavanem Tanel Tammela, vallavanem Madis Sarik ja abivallavanem Priit Põldmäe. Rae 155. Uuesalus maskott Vimpkaga.

Onu Vanja.

FOTO ALAN PROOSA, RAKVERE TEATER

OKTOOBER

■ 11.10.–25.10 Rae Kunsti Platsis näitus Rae valla fotokonkursi auhinatatud töödest

Rae Kultuurikeskuses

■ 15.10 Salme Teater „Südamete murdmise maja” 19.00

Rae Kultuurikeskuses

Suhetemeri on tormine ja purjed vajavad tuult. Inimsuhete müsteerium ei kao kunagi ühestki ajastust. Sellest saab osa ka elupõlise kapteni majas. Käib vilgas tegevus – üks kadunud tütar naaseb koju, teine korraldab kõiki haaravaid armumänge. Ollakse võlutud, ahastuses, murtud ja õnnelikud. Kas süüdi võib olla see kummaline maja? Hing ihkab midagi. Parem tapku meid pommid kui igavus...

Pilet 10 € / 15 €

■ 16.10 Uunikumide autoorienteerumine ja Harjumaa motohooaja lõpetamine Rae vallas!

<https://www.seiklusministeerium.ee/>
Jälgi reklaami!

■ 21.10 Rakvere Teater „Onu Vanja” 19.00

Rae Kultuurikeskuses

Rakvere Teatri „Onu Vanja” on Eili Neuhausi Tšehhovi-lavastus, kus saavad kokku vene hing, armastus ja igatsus. Rae Kultuurikeskusesse jõuab klassikalavastus neljapäeval, 21. oktoobril kell 19.

Anton Tšehhovi „Onu Vanja” tegevus toimub metsade keskel maamõisas, mida võtab vaevaks külastada haritud professor oma glamuurse noore naisega. Nende tulek pöörab pea peale mitte ainult mõisaelanike senise elukorralduse, vaid ka nende hinged.

Lavastaja sõnul on „Onu Vanja” ühe perekonna lugu, mis esmapilgul tundub lihtsana, kuid Tšehhovi puhul oleks selline hinnang kuritegu. „Ta on lihtsalt nii suur meister, kes oskas tindi, paberi ja sõnadega lahti muukida või vähemalt viidata inimesele, kes oma igatsustes muutub järsku elavaks. See näitemäng on üks sügavaimaid ja inimlikumaid draamatekste, mida ma seni olen pidanud lavastama. See lugu räägib ka armastusest, üldinimlikest suhte probleemidest, aga minu jaoks eelkõige inimesest, kes on tahtnud elada oma elu võimalikult hästi ning ühel hetkel küsib ta iseendalt, mida ma elult tahan? See võiks panna ka publikut pärast etendust küsima, et mida nemad elult tahavad.”

Osades Ülle Lichtfeldt, Jaane Kimmel, Helgi Annast, Laura Baumverk (külalisena), Hannes Kaljujärvi (Vane muine), Velvo Väli, Toomas Suuman ja Tarmo Tagamets.

Pilet 15 € / 17 €

■ 27.10 Näituse avamine Rae Kunsti Platsis 19.00

Näitus jääb avatuks novembri alguseni. Toetas Eesti Kultuurkapital. Tasuta

NOVEMBER

■ 05.11 Tanker Ölu&Vinüülid 19.00

Tankeri tehasepoes

Tasuta

■ 07.11 Memme-Taadi klubi „Lustiliste 25!” 14.00–17.00

Rae Kultuurikeskuses

Tasuta

■ 11.11 Hiirtest ja inimestest 19.00

Rae Kultuurikeskuse kohvikus

Kes on süüdi? Mida teha? Kas maakeera on lame? Kas androidid unistavad elektrilammastest?

Rae Kultuurikeskuse juhataja Toomas Aru ja Rae valla infotehnoloogia spetsialist Urmas Alas arutlevad maailma üle!

Tule koos meiega kõvasti mõtisklema! Tasuta!

■ 12.11 Rakvere Teater „Üks sarviku te farm” 19.00

Rae Kultuurikeskuses

Flirt klassikutega. Pole mõtet oodata palgapäeva, ilusat ilma või suurt armastust! Kui juba elada, siis kohe – täna, siin ja praegu!

Ühel päeval ei saa Heldur jälle oma eluga hakkama. Ta naine pakib talle märja pesu kaasa ning viskab mehe jälle kodust välja. Nii satubki Heldur jälle vanaema juurde. Kuid vanaema juures pole asjad kunagi päris nii nagu tavalises elus. Heldur kohtab seal kolme naist, kes panevad ta mõtlema selle üle, et elu ei algagi homme.

Samas on see ka lugu kolmest naisest, kes kirjanduslukku kinni jäänud: Raja Teelest, Tammsaare Tiinast ja Mäeküla Marist. Kolm naist, kes Lutsu, Tammsaare ja Vilde poolt raamatukaante vahele vangid pandud, otsustavad ühel hetkel kirjandusloost varvast visata.

Pilet 15 € / 17 €

Jälgi meid ja reklaami

<http://kultuur.rae.ee/>

Kaija Kesa stuudio 2020.

Kaija Kesa – sirutus harmoonia

Kaija Kesa on Eestis tegutsev kunstnik ja galerist. Ta on pälvinud mitmeid auhindu, näiteks 2003. aastal Network Baltic - Eesti laureaat graafikas. Kaija on omandanud Eesti Kunstiakadeemias 2002. aastal bakalaureusekraadi graafikas ja 2005. aastal magistriskraadi interdistsiplinaarsetes kunstides. Lisaks kuulub ta Eesti Kunstnike Liitu alates 2012, Eesti Vabagraafikute Ühendusse alates 2011 ja alates 2010. aastast MTÜ-sse Loovala.

Oled varasest lapsepõlvest astunud mööda kunstnikuks olemise ja kunstiga tegelemise teed, sul on EKA-st omandatud bakalaureusekraad graafikas ja magistriskraad interdistsiplinaarsetes kunstides. Ühiskond hindab väga ilu ja ilu loomist, aga päeva lõpus on see üks paganama raske töö. Kas on vahel ette tulnud hetki, kui tahaks kõik selle sinnapaika jätta?

Sellist hirmu või hirme, et ma olen liiga raske ala elukutseks valinud, mul pole. Peale kunstikooli tundus väga loomulik areng minna EKA-sse, tõsi küll, graafikale spetsialiseerumine tuli õpingute käigus. Enne EKA-t läksin tööle ja õppisin graafilist disaini töö käigus ja see on olnud mulle

selline stabiilse sissetuleku allikas ja on ka tänasel päeval. Ma väga hindan selliseid inimesi, kes on suutnud elus ühendada töö ja hobi. See on olnud ka minu eesmärk, lihtne ei ole, aga ära elada aitab. Näiteks teen ma meie töökojas graafikakursuseid ja mulle meeldib edasi õpetada enda kogemust ja oskusi. Nii saab rohkem inimesi teada, kuidas graafika sünnib ja mis on need oskused-tehnikad, mida kasutab kunstnik töö tegemiseks. Hea on näidata lisaks galeriis esitletud töödele ka n-ö köögipoolt töökojas.

Mõned korrad on ikkagi tulnud ette ka seda, et ma olen loobunud või soovinud loobuda kunstiga tegelemisest, aga elu on mind kuidagi tagasi toonud just graafika juurde.

Kaija Kesa „Tiivasirutus 1”.

suunas

Mis seob sind Rae vallaga?

Elan Vaidas ja elasin enne seda Aruvalla külas. Tegelikult olen juba aastaid seotud Lilleoruga, minu ema elab seal ja on Lilleoru perenaine. Ingvar Villido õpetused on mulle palju andnud ja suurt huvi pakkunud. Mu lapsed on seal kasvanud, praegune elu on toonud mu pere Vaita ja lapsed käivad seal koolis.

„Tiivasirutus“ on tööde sari, mida saab oktoobrikuuni näha näitusena Rae Kultuurikeskuse galeriis. Kas loodus ja selle lõputu inspireatsioon on sinu loomingu peamine mõjutaja ja ideede ammutamise koht ja kas teed tihti näitusi?

Võib nii öelda küll, eks sekka tuleb muud ka. Jaan Toomiku juures õppi-

des võtsin kinni tema sõnastatud põhimõttest – kui midagi teha, siis teha ausalt, päris asja. Loodust kujutades olen leidnud enda jaoks tee, et loodus on päris, inimesed on osa sellest ja see on teema, mis mulle päriselt meeldib. Lisaks on see teema, mis kõnetab paljusid ka kunsti tarbimise mõttes ja paljud otsivad oma koju või tööruumidesse sellist visuaalset kunsti. Eriti tänapäevase tehnoloogiarikka maailma keskel, see tasakaalustab. Looduses on alati harmooniat, mis mind inspireerib.

Isikunäitusi ma väga tihti ei tee. „Tiivasirutus“ oli enne Raele jõudmist Viljandis ja plaanime võimalusel tiirutada Rae valla raamatukogudes, Vaida ehk järgmisena. Ühisnäitustel olen osalenud iga-aastaselt.

„Tiivasirutuse“ tööd on tehtud põnevas tehnikas, mille nimi on *mokulito*. Kus sa seda õppisid ja kus kohast on see tehnika pärit?

See on pärit Jaapanist, tehnika leiutajaks Ozaku Schisi ja kasutatakse seda siis umbes 1970-ndatest. Alusmaterjalina kasutan lehtpuuvineeri, millele ma joonistan litotindiga (tuššiga) pildi, töötlen kummiaraabikuga ja trükin tulemuse paberile. Seda tehnikat õppisin Muhu Prindil paar aastat tagasi ja „Tiivasirutus“ on minu esimene selles tehnikas tehtud sari. Muhu Print on selline lahe Eesti graafikute suvine kunsti- ja töölaager, kus vahetatakse kogemusi ja alati on õpetamas mõni asjatundja väljastpoolt. Mulle väga meeldib sellistes koostöodes osaleda ja neist õpib alati midagi uut ja huvitavat. Me oleme oma BachArt Galeris ja stuudios kokku viiekesi ja meie töötubadel käib tihti külalislektoreid-õpetajaid. Selline koostöö on inspireeriv ja teiste kunstnike käest õpib alati uusi tööõnõkse või -tehnikaid.

Kui pikalt BachArt Galerii on tegutsenud ja kas üleilmne „veebistumine“ ka kunsti müügi vallas on kuidagi teid mõjutanud?

Galerii on tegutsenud 2 aastat ja stuudio üle 10. Eks see galerii kasvas välja vajadusest eksponeerida oma töid inimestele näitamiseks. Trend on jah veebi suunas järjest rohkem,

aga lokaalses mõttes ja tunnetuslikus mõttes on ikkagi inimese jaoks oluline näha, kuidas üks või teine töö näeb välja realses ruumis. Lisaks ka siis detailid ja materjal, mida veebis ei ole võimalik hoomata. Eriti graafika puhul, kus mängivad erinevad peened nüansid. Meie puhul on paljudel huvilistel veel oluline, et nad näevad, kus see töö on tehtud ja läbi milliste protsesside on kogu asi valminud. Reaalsed galeriid on palju personaalsemad.

Kas sul on mõni eeskuju või mõjutaja peale looduse?

Selles mõttes mul selliseid elu muutvaid murdepunkte tekitanud iidoleid pole olnud. Loomulikult on graafikuid ja kunstnikke, kes elus eeskujuks. Pigem pean eeskujudeks neid inimesi, kes teostavad, mis on nende anne. Nagu ütlesin varasemalt, et imetlen loojaid, kes on oma töö ja hobi suutnud ühendada. Kes leiavad võimaluse ühendada mõlemat poolt.

Kunstnikelt tellitakse töid, kas on mõni teema, mille puhul sa ütled kindlalt ei?

Ma ei tee visuaale negativismile. Üldiselt minu poole selliste palvetega pole ka pöördutud, see pole minu loomus või olek. Minu looming ei flirdi provokatiivsusega, eks pigem teevad selliseid töid kunstnikud, kelle loomingus on selline alge olemas. Ma võtan vastutuse selle eest, mida ma kujutan ja ei taha teha asju, mis ründaks kedagi, ma ei taha teha loomingut, mida keegi ei suuda või ei taha vaadata.

Millist muusikat sa kuulad?

Kahjuks olen viimasel ajal muusikat kuulanud vähe. Enamjaolt on sellist kuulamise aega, kui tegelen stuudios trükkimisega. Jazz, meditatiivsed mantrad, klassikaline klaverimuusika, pigem kuulan rahulikku muusikat. No ja olles kolme poja ema, siis on vaikussehetked väga väärtuslikud (naerab).

Suured tänud meeldiva vestluse eest ja edu loomisel!

Kunstnikuga vestles Rae Kultuurikeskuse kogukonnatöö spetsialist **Toomas Tilk**

JJ-Street tantsukool üllatab Rae vallas uute gruppide ja treeneritega!

Sellest hooajast on Rae vallas võimalik tänavatantsu õppima tulla ka pere kõige pisematel (4-6aastased). Mudilaste grupi treeningud toimuvad Peetri kooli blackboxis. Samuti oleme laienenud ka tänavatantsutreeningutega Kindluse Kooli spordihoonesse. Seal on võimalik treenida Mirell Karhu käe all. Mirell on särav ja vastutustundlik tantsija, kes ootab enda treeningutesse noori vanuses 7-11 aastat.

TREENINGUTE AJAD

PEETRI (Peetri kooli blackbox)

TEISIPÄEV JA NELJAPÄEV

18.00-19.00 Hip-Hop Mudilased (4-6 a)

19.00-20.00 Hip-Hop Lapsed (7-11 a)

JÄRVEKÜLA (Järveküla Spordihoone)

TEISIPÄEV JA NELJAPÄEV

16.00-17.00 Hip-Hop Lapsed (7-11 a)

TREENER TAURI VOSMAN

JÄRVEKÜLA (Kindluse Kooli spordihoone)

ESMASPÄEV JA KOLMAPÄEV

15.30-16.30 Hip-Hop Lapsed (7-11 a)

TREENER MIRELL KARHU

JÜRI (Jüri Kooli spordihoone)

ESMASPÄEV JA REEDE

16.00-17.00 Hip-Hop Lapsed (7-11 a)

TREENER MAILIIS VOSMAN

Rohkem infot: tauri@jjstreet.ee

**TÄNAVATANTSU TREENINGUD
RAE VALLAS**

**ROHKEM INFOT:
WWW.JJSTREET.EE**

RAE
VALD 155

Rae valla 155. sünnipäeva tähistame laupäeval, 27. novembril 2021

Järvekülas, Jüris ja Vaidas toimuvad kõigile vallaelanikele mõeldud välikontserdid ning näitame just selleks tähtpäevaks valminud filmi Rae vallast aastal 2021.

Täpsem reklaam peagi tulekul rae.ee!

Memme-Taadi klubi uue hooaja tegemised

Memme-Taadi klubi uus hooaeg algas 5. septembril, meile tuli külla ansambel Karumaraton ja toimus vestlusring aktuaalsetel teemadel. Kõik klubilised olid väga oodanud kokkusaamist, üksteise seltsi ja suhtlust sel keerulisel ajal. Tegime plaane ja 28. septembrist jätkus uue hooaga eakate tervisevõimlemine, võimlemistundide eestvedajaks Rae Kultuurikeskuse perenaine **Virve Sepp**. 3. oktoobril tuli meile külla siitsamast vallast pärit autor **Eve Nahkur**, kes

rääkis oma uusimast teosest „Õmblejanna”.

Veel jõudsime kohtuda Rae Sotsiaalkeskuse töötajatega, kes andsid hea ülevaate selle maja võimalustest eakatele. 7. novembril on plaan tähistada Rae Kultuurikeskuse lauluansambli „Lustilised” 25. tegutsemise aastapäeva, oodatud on kõik klubi liikmed ja külalised. Detsembris on toimumas mitmeid kontserte Jüri kirikus ja 14. detsembril peame maha ühe toreda jõulupeo kõikidele eakatele, külalis-

esinejaks on seekord armastatud laulja Boriss Lehtlaan.

Kuna COVID-19 mõllab jätkuvalt, siis palume mõistvat suhtumist seoses kehtestatud terviseturvalisuse reeglite osas. Eakate klubi sündmustel saab osaleda kehtiva COVID-19 passi esitamisel või tehes kohapeal kiirtesti. Kõigil, kellel ei ole hea enesetunne või on haigusnähud, palume jääda koju ja liituda meiega siis, kui tervis korras.

Olgem tublid ja püsigem terved!

VIRVE SEPP

Noortekeskused oktoobris

PEETRI	LAGEDI	JÄRVEKÜLA	JÜRI	VAIDA
4.10 Kahoot	1.10 Helkuripuu ehtimine	6.10 Kunstipäev geelküünalde valmistamine	7.10 Maskide meisterdamine	5.10 Postkaartide valmistamine
5.10 Korvpalli päev	4.10 Pilditurniir	12.10 Kokanduspäev: wrap&limps	12.10 Muusika kahoot	12.10 BINGO!
8.10 Kokteillide valmistamine	5.10 Kokkamine	19.10 Teepäev	21.10 Mehhiko kultuuriõhtu	Võitjale auhind 18.-22.10
11.10 Kahoot	11.10 Viktoriin	25.10 Kinopäev	27.10 Valmistame küünalid!	Noortekas SULETUD
14.10 Filmiohtu	13.10 Filmiohtu	26.10 Lähme	29.10 Kinopäev	25.10 Lähme kinnio!
18.10 Filmiohtu	19.10 Monopoly õhtu	Spot Of Tallinnasel		26.10 Kulastame
20.10 Käevõrude valmistamine	22.10 Noorteka sünnipäev	27.10 Meisterdame martsipani		Spot Of Tallinat!
	25.10 Kinopäev			27.10 Martsipani tootuba
	26.10 Helkurite meisterdamine			
	27.10 Smuuti tootuba			
	28.-29.10 NoortekaOO - Harry Potteri maraton			

SÜNDMUSED ON EELREGISTREERIMISEGA!
Tegevuskavas võib esineda muudatusi.

RAE NOORTEKESKUS

🏠 [RAENOORTEKESKUS.EE](#)
 📷 [@RAENOORTEKESKUS](#)
 📌 [RAE NOORTEKESKUS](#)

E-N 13-19
R 12-18

Aaviku küla üldkoosolek 10.10.2021 kell 18.00

Koht: Aaviku külaplats

Päevakord:

1. Ülevaade möödunud aastast
2. Tulevikuplaanide arutelu

Lisainfo : Aaviku külavanem Imre

Leppik, tel 5645 9943

Rae küla koosolek 2.11.2021 kell 17.30

Koht: Järveküla kooli aula

Päevakord:

- Aasta kokkuvõte ja edasised plaanid
- Külaseltsi rahaline seis
- Kohapeal algatatud teemad

Tervisetõend kaasa!

Lisainfo: Merko Kimsto,

merko11@me.com, tel 528 3855

Kadaka küla üldkoosolek 28.10.2021 kell 18.00

Koht: Kooli tn 69, Kadaka küla

Päevakord:

1. Uue külavanema valimise arutelu
2. Jooksvad küsimused

Koosolek toimub õues, riietu soojalt.

Lisainfo: gretevinni@gmail.com

Rae valla spordikeskuse

Kui hommikupoolikuti on spordikeskus peamiselt kooliõpilaste päralt, siis alates pärastlõunastest aegadest täituvad spordihood ja -rajatised Rae Huvialakooli õpilastega ning teiste spordiklubide, huviringide ja treeninggruppide või erasikutest sportlastega.

JANA MARIA KALLAS

Eelmist hooaega alustasime viies spordihoones: Jüris, Järvekülas, Peetris, Lagedil ja Vaidas. Tänavune hooaeg on aga lisanud spordikeskuse perre veel ühe uue liikme - Kindluse Spordihooone.

Kuigi võiks arvata, et uue spordirajatise lisandumisega jääb mõnes teises spordihoones ruumi üle, ei ole see päris nii. Vastupidi - sport on Rae valla elanike hulgas populaarne ning suuri ja väiksemaid trennihuvilisi jagub kõikjale Rae valla sportimispaikadesse.

Enamik lapsevanematest on oktoobrikuise lehenumbri ilmumise ajaks lapse spordiringidesse registreerinud ja enda jaokski mõni toonust tõstev treeningaeg kalendrisse kirja pandud, kuid on kindlasti veel neid, kes pole jõudnud valikuid teha ning vaatavad otsivalt ringi erinevate võimaluste osas, mida pakub koduvald.

Teeme lühidalt tutvust Rae valla spordikeskuse poolt pakutavate sportimisvõimalustega alanud hooajal.

Jüri spordihooones toimuvad tantstreeningud, mida korraldavad Minu Tantsukool, Urban Style JJ-Street, Cheerleaders, Dance Act, Danceda Studio ja ProDance (*showtants*). Pallimängu lastele ja noortele õpetab Rae Huvialakooli Spordikool (korvpall, jalgpall, võrkpall, kergejõustik, ÜKE), Spordiklubi Raesport (pallimängud, kergejõustik), Harju JK ja Tallinna Kalev JK (jalgpall) ning sulgpalliklubi Fookus. Lastel on võimalik liituda võimlemisklubiga Piruett,

võitluskunste õpetavate klubidega Mikata (judo) ja Taekwondo. Täiskasvanute rühmatreeninguid pakuvad erinevad rühmatreenerid (body-intervall / HIIT, step, ringtreening, kõht-selg-tuhar, ringtreening).

Ujulas treenivad lapsi ja noori SK Fortuna ning Keila Swimclub, aga tunniplaani leiab ka ujumistunni beebidele ja vesiaeroobika täiskasvanutele. Endiselt on Jüri ujulas pensionäride *happy hour*, mil esmaspäevast reedeni kell 12-14 ja laupäeviti kell 8-10 saab soetada ujumispileti eriti soodsa hinnaga.

Jüri spordihooone jõusaal on saanud eelmise aasta uuenduskuurile lisaks veel mitu põnevat jõumasinat ja treeningpinkki ning pakub nüüd igati kaas-aegset ja mitmekesist treeningkeskkonda. Sellel suvel uuendasime ka jõusaali helitehnikat. Tasub tulla kogema, sest lihastreening võib olla emotsionaalselt põnev ajaviide. Jüri jõusaali kuukaart kehtib treenimiseks ka Järveküla jõusaalis ja Kindluse ringtreeningualal.

Peetris asub selle piirkonna kõige esimesena rajatud spordihooone. Regulaarselt korraldatavad spordiüritused ja järk-järgult teostatud värskenduskuurid hoiavad siinse spordielu elava ja rahvarohkena. Eelmisel aastal sai võimalpõrand korraliku hoolduse ja staadion uue valgustuse. Sel suvel vahetati välja jalgpallimuru ja kergejõustikuala katted.

Lisaks Rae Huvialakooli spordiosakonnale (võrkpall, kergejõustik, ÜKE) toimuvad Peetris regulaarsed käsipallitreeningud (HC Tallinn) ning jalgpallitreeningud (jalgpalliklubi Harju ja Rae jalgpallikool).

Järveküla spordihooone ujulasse mahuvad lisaks koolitundidele ujumisõpetust jagama ka mitmed ujumisklubid: Orca, SK Fortuna, MTÜ Vesi ja Tervis, Dive Time Sukeldumisklubi ning beebidele ja väikelastele suunatud Lapsulii ja Pesapuu Perekeskus. Nagu Jüris, nii ka Järvekülas ei puudu tunniplaani vesiaeroobika ja pensionäride laupäevane soodusaeg, kell 8-10.

Järveküla spordihooone pole aga pelgalt ujujatele, vaid siinses pallimängusaalis jagavad väärt teadmisi ja kogemu-

si Rae Huvialakooli Spordikool (korvpall, võrkpall, kergejõustik ja ÜKE); UP Sport (kergejõustik ja ÜKE), Harju jalgpallikool, sulgpalliklubi Fookus ja Jödö MTÜ (saalihoki).

Spordihooone rühmatreeningute saal on samuti tegijaid ja tegemisi täis. Lastele tutvustab võitluskunste Karate Impact, lauatenisetreninguid juhendab Spin Master. Tantsutreeninguid viivad läbi Minu Tantsukool, JJ-Street tänavatants, Danceda Studio ja Dance Fusion (cheer, akro, hulahoop dance, vabatants) ning Life Dance Studio. Täiskasvanute grupitreeningud toimuvad Järvekülas peamiselt õhtustel aegadel. Tunniplaani võib leida mitmepalgelisi rühmatreeninguid lihas- ja võhmatreeningutest ringtreeningute ja *jumping*'uni.

Järveküla jõusaal on suuruselt küll pisut väiksem kui Jüris, kuid kõik vajalik täiuslikuks jõusaalitreeninguks on siin olemas. Saal on valgusküllane ja sisustatud kaasaegse jõusaalivarustusega. Kes vaheldust soovivad, pääsevad Järvekülast ostetud jõusaali kuukaardiga trennima ka Kindluse ringtreeningu alale.

Kindluse spordihooonesse tasub tulla, sest lisaks põnevale, võimaluste rohkele ja virtuaalitreeneriga varustatud ringtreeningualale saab siin tegeleda ka erinevate pallimängude ja värvikas valikus rühmatreeningutega.

Kindluse pallimängusaalis saab harastada Rae Huvialakooli spordiosakonna treenerite käe all korv- ja võrkpalli ning käsipalli HC Tallinn juhendamisel. Saal on avar ning võistluste puhul saab vaatajate paigutamiseks kasutada lahtikäivat tribüüni. Samuti on saalis olemas kõik vajalikud vahendid sulgpalliharastajatele.

Kindluse rühmatreeningusaal on eriline selle poolest, et lisaks kvaliteetsele helitehnikale on treenerite kasutuses värvimuusikasüsteem rikkaliku programmivalikuga erinevateks rühmatundideks. Tantsulisi treeninguid pakuvad siin ProDance, JJ-Street, Minu Tantsukool, Danceda Studio ja Dance Fusion. Tunniplaani leiab aga ka meeleolukaid zumba- ja strongtreeninguid ning

sügis algas hoogsalt

beeivõimlemise.

Ringtreeningu alal toimuvad regulaarsed grupitreeningud, milles osalemine annab aimu funktsionaaltreeningu tõhususest ja õpetab nutikalt kasutama lihtsaid vahendeid atraktiivse toonuse saavutamiseks.

Otse spordihoone kõrval asub jalgpallurite unistus ja ahvatlus - suur valge pneumohall, mis juba kaugelt oma vaht-ralehemustrilise kattega pilku püüab. Siinses avaras, valgusküllases ja ruumikas hallis treenivad Rae Huvialakooli jalgpalligrupid, aga ka mitmete teiste jalgpalliklubide treenijad ning tavaharrastajad.

Vaida spordihoone läbis uuenduskuuri 2019. aastal, mil täielikult rekonstrueeriti pallimängusaal. Tänavu valmis spordihoone õuealal korvpalliplats ning välitreeninguala, mis on sobilikud nii lastele kui ka täiskasvanutele. Vaida spordihoone võimaldas tegutseda Rae Huvialakooli spordikooli korvpalli treeninggrupp ja kooli enda huviringid. Õhtustele aegadele on võimalik teha veel broneeringuid.

Vaida jõusaal on väike, aga tubli. Ruumis on olemas kõik hädavajalik kõikide lihasgruppide arendamiseks ja toonuses hoidmiseks. Piletihind on soodne ning tasub kindlasti tulla uudistama.

Lagedi spordihoones alustasid septembris treeninguid Rae Huvialakooli Spordikooli korvpallilapsed. Pallimängusaalis ja aeroobikasaalis toimuvad paar korda nädalas võitluskunsti taekwondo treeningud. Vabu aegsid õhtutundideks leidub nii pallimängusaali kui ka aeroobikaruumi.

Sellega ongi põgus pilguheit spordihoonetele sellel hooajal toimuva osas tehtud, kuid oma silm on kuningas. Spordihoonetega saab tulla tutvuma lahtiolekuaegadel. Sobiva treeninggrupi leidmiseks tasub uurida infot spordikeskuse kodulehelt: raesportikeskus.ee/treeningud/. Ruumide ja rajatiste rentimiseks leiab kontaktandmed samuti kodulehelt, vastavalt soovitud spordihoonele.

Rae valla spordikeskus soovib kõikidele spordisõpradele tõhusaid treeninguid ja positiivseid treeningelamusid!

Rae valla võrkpallinaiskond meistriiigas!

ANDRES KALVIK

Eesti võrkpallimeistrivõistlustel saab algaval hooajal kaasa elada koguni kolmele Rae valla võistkonnale. Kui esiliigas teevad harjumuspäraselt kaasa AB Premium/Rae vald meeskond ja Peetri VK naiskond, siis meeldivaks üllatuseks on Rae Spordikool/Viaston naiskonna osalemine meistriiigas. See on esimene kord, kui Rae vald on õrnema soo esindajatega pallimängualade kõige tugevamas liigas esindatud.

„Kahel viimasel hooajal on COVID-19 pandeemia tõttu paljud noorte meistrivõistluste ja naiste esiliiga mängud ära jäänud ning hinnates praegust olukorda, ei saa ka algava hooaja kalendris kindel olla. Kuna pallimängualade meistriiigadele on seni tehtud mängude pidamise osas erandeid, otsustasime end kõrgemal tasemel proovile panna,“ lausub Rae Spordikool/Viastoni peatreener **Raigo Tatrik**.

Samaaegselt Kiilis tegutseva SK Tatsi ja Rae SK treenerina töötava Tatriku sõnul aitab tugevamas kon-

kurentsis proovile panek kaasa ka mängijate arengule. „Omaealiste koondisse kuuluvad tüdrukud on saanud mängida Ida-Euroopa riikide eakaaslaste vastu ja see tase on võrreldav Eesti naiste meistriiigaga,“ selgitab Tatrik.

Rae Spordikool/Viastoni naiskond koosneb 15–21-aastasest mängijatest, kellest enamuse on SK Tatsi ja Rae SK kasvandikud. „Võtsime julge sammu ette peamiselt tüdrukute arengut silmas pidades. Kindlasti saab meil vähemalt alguses raske olema, kuid kvalitatiivse hüppe tegemiseks tuleb raskusi taluda. Esimesel hooajal ei keskendu me võitude arvule või kindlale kohale tabelis, vaid seame igaks mänguks konkreetse eesmärgi,“ lisab Tatrik, kelle kõrval tegutsevad abitreeneritena **Anatoli Kuprijanovitš** ja **Margot Saharov**.

Rae Spordikooli õppejuhi **Rain Peerandi** sõnul väärivad noorteklassides medaleid võitnud tüdrukud võimalust end kõrgemal tasemel proovile panna. „Algselt oli plaan osaleda esiliigas, kuid kuna paljud koondisse kuuluvad meistriiiga mängijad siir-

disid välisklubidesse, muutus meistriiiga tase meile jõukohasemaks. Raske ja keeruline saab see hooaeg olema, kuid oleme seadnud peaeesmärgiks mängijate arendamise. Tänan kõiki praegusi ja tulevase toetajaid, kes soovivad noortesporti arendada ja sportlikku eluviisi panna,“ lausub Peerandi.

Naiskonna eeldatavaks liidriks saab olema viis aastat meistriiigas mänginud ning eelmisel hooajal Balti liiga ja Eesti meistriks kroonitud TalTechi esindanud **Maria Säätla**. Rae SK noored on näidanud erinevates vanuseklassides hinnatavaid tulemusi ja järelkasvuga ei tohiks probleeme tekkida. Talendikaid mängijaid on sirgumas ka nooremates vanusegruppides.

„Praegu on Rae SK-s võrkpall tüdrukute hulgas populaarsem kui poiste seas. Kindlasti on kaasa aidanud rahvusnaiskonna viimaste aastate edu, kuid oma osa on ka sellel, et võrkpall on erinevalt jalg- ja korvpallist mittekontaktne ala,“ arutleb mängijana pikalt Eesti rahvusmeeskonda kuulunud Tatrik.

Meistriiigas osaleb kokku kaheksa naiskonda, lisaks Rae Spordikool/Viastonile veel Audentese SG/NK, Võru VK, TalTech/Tradehouse, TÜ/Bigbank, Tallinna Ülikool/Kikas, SK Duo ja Viljandi Metall. Rae Spordikool/Viastoni saab esimest korda mängimas näha oktoobris. Kodumänge peetakse Jüri pallihallis või Kindluse Kooli võimlas.

„Rae vallas on suurepärased treeningutingimused ja meistriiiga nõuetele vastab mitu saali,“ lisab Tatrik. „Koormuse kasvades tuleb hoolikalt jälgida, et ei tekiks ülekoormust. Õnneks on meie koosseisus 20 mängijat ja see annab võimaluse koormust hajutada.“

Karikasarjas läheb loosi tahtel teise ringi pääsenud Rae Spordikool/Viaston vastamisi Viljandi Metalliga. AB Premium/Rae vald meeskonna esimehe vastane on aga valitsev Eesti meister Bigbank Tartu.

Rae Spordikool/Viastoni võrkpallinaiskonna peatreener Raigo Tatrik ütleb, et meistriiiga debüüthooajal on peaeesmärk noormängijate arendamine.

FOTO: ANDRES KALVIK

Spordisarja Jüriloppet seitsmes hooaeg avatud!

Sel sügisel algas järjekorras juba seitsmes hooaeg perespordisarja Jüriloppet jaoks. 25. septembril Võsukese lasteaias toimunud duatlon (700 m rattasõit + 300 m jooks) osutus taas edukaks, noori spordifänne oli pea 500.

Perede, kelle jaoks tervis ja sport tähtsad on, osalus on aasta-aastalt tõusnud 200 pealt 500 peale. Väikesed sportlased nautisid sportimist, peaaegu ideaalset ilma, suppi ja pannkooke ning kvaliteetaega perega.

Spordipidu õnnestus pidada hoolimata ringi kollitavast viirusest ning arvestades kehtivaid nõudeid ja piiranguid.

Jüriloppeti järgmine üritus, suusamaraton, toimub 5. veebruaril Jüri terviseradadel.

Karla küla võidutses kolmandat korda järjest

Rae valla mängude uue hooaja avala, Orkla Eesti kanuuralli võitis Karla küla. Rohkem kui kolme minuti kaugusele jäid Lagedi Sport ja Jyrto. Vaskjala veehoidla rannas alanud ja lõppenud ning mööda Pirita jõge kulgenud kanuuralli on Rae valla mängude kavas olnud kolm aastat ja alati on

esimesena kaldale jõudnud Karla küla tiim.

„Meie ühtlaselt tugev koosseis on vähe muutunud ja koostöö on aastatega aina paremaks läinud,“ lausus kõigil kolmel korral võidukasse Karla küla meeskonda kuulunud **Timo Vares**, kes aktiivselt kanuusõiduga tegeleb. „Esi-

mese vahetuse ajal vastuvoolu sõites oli seis üsna võrdne, allavoolu tulles saime suurema vahe sisse just kurvides. Meie trumbiks oli see, et suutsime koos tõmbega tüürida.“

Lisaks Varesele kuulusid Karla küla koosseisu **Sander Ivarinen**, **Kadri Soe**, **Nele** ja **Toomas Marrandi** ning **Aivar Ots**. Eelmisel hooajal üldvõidu pälvinud Rae veteranid, uue nimega 4Fun sai üheksanda koha. Stardis oli 21 võistkonda.

Rae valla mängude peakorraldaja **Indrek Raigi** sõnul on kanuuralli end kalendris igati õigustanud. „See on hea võimalus end argirutiinist välja murda ning sõpruskonnaga vabas õhus üks meeleolukas päev veeta. Eriti meeleolukaks kujunes see päev muudugi Rae vallavalitsuse teise vahetuse sõitjatele eesotsas vallavanemaga, kes ainsana suutsid oma sõiduvahendi kummuli ajada,“ muigas Raig.

Rae valla mängude teine ala - petank - toimub 31. oktoobril Harku sisetankihallis. Võistkonna maksimaalne suurus on neli mängijat, kellest vähemalt üks peab olema naine.

ANDRES KALVIK

Karla küla esimesse vahetusse kuulusid Sander Ivarinen, Kadri Soe ja Timo Vares.

FOTO: ANATOLI UTEMOV

Luule Niinesalu: helendav ekraan teeb aju laisaks

Aasta õpetaja galal õppeasutuse juhi kategoorias tiitli pälvinud Peetri Lasteaed-Põhikooli direktor Luule Niinesalu on tosina tegutsemis-aasta jooksul loonud sellest Eestis silmapaistva ja tunnustatud haridusasutuse. Seda tänu tema julgete ideede elluviimisele ja suurepärasele juhtimisele. Nii seisab Rae vallavalitsuse koostatud esildises.

ANDRES KALVIK

Kaks viimast aastat on olnud aga erakordsed mitte ainult Luulele, vaid tervele maailmale. Sellel, aga ka paljudel teistel teemadel, Rae Sõnumid ühel septembrikuu varahommikul direktoriga tema kabinetis peatus.

On Teil praegu silme ees 12 aasta tagune aeg, kui Peetri Lasteaed-Põhikool oma ukse avas?

Minu esimene tööpäev oli 2009. aasta 1. märts, 1. septembril avasime kooli ja 5. oktoobril lasteaia. Koolimaja oli ette nähtud 430 õpilasele ja lasteaia oli kuus rühma. Elanike juurdekasv oli aga niivõrd kiire, et 2013. aastal valmis juurdeehitus - lasteaed sai juurde 12 rühma ja koolimaja mahutavus kasvas 650 õpilaseks. Reaalsus on aga see, et meil on mitu aastat olnud üle 800 õpilase ning seetõttu paigaldati kooli juurde eelmisel aastal moodulid. Pikkamööda hakkab olukord normaliseeruma, sest viimased kolm aastat oleme 1. klassides avanud kolm paralleeli. Tuleval kevadel lõpetab viis üheksandat klassi, asemele võtame kolm esimest klassi.

Kas kogu ametis oldud aja jooksul olete saanud kooli ja lasteaeda juhtida just nii, nagu tööle tulles ette kujutasite?

Absoluutselt! Enne Peetrisse tulekut töötasin Tallinnas 12 aastat erakoolis ja seal said minu jaoks selgeks põhimõtted, miks lapsevanem on nõus lapse hariduse eest raha, mis ei olnud sugugi väike summa, välja käima. Vanemate jaoks on oluline, et koolikeskkond oleks turvaline, tema last märgatakse ja temast hoolitakse ning olulised on kooli väärtused. Siis sai mulle selgeks, et tegelikult peaks iga kool olema selline ning Peetrisse tulles oligi minu eesmärk teha lihtsalt üks hea kool.

Kuidas on võimalik samaaegselt hoolida, märgata ja anda ka hea haridus?

Lapsed on erinevate võimete, eelduste ja taustaga, kuid nad kõik on meie jaoks olulised. Vaatame last kui indiviidi ning püüame talle pakkuda võimalusi õppimiseks ja arenemiseks.

Väga oluline on omavaheline suhtlemine ja sõbralik õhkkond.

Kuidas Te möödate, et olete õigel teel?

Esimene positiivne märk on see, kui lapsed ja töötajad tahavad hommikuti kooli ja lasteaeda tulla. Üheks näitajaks on ka see, et kooli lõpetajad jätkavad oma haridusteed. Lisaks oleme teinud regulaarselt lastevanemate ja õpilaste hulgas rahuloluküsitlusi. Viimastel aastatel on küsitlusi läbi viinud haridus- ja teadusministeerium ning meil on võrdlus Eesti keskmisega. Selle põhjal saan väita, et oleme heas seisus.

Teie töö on eriline, sest juhite samaaegselt nii kooli kui ka lasteaeda.

Tegelikult on sarnaseid töövorme veel, Rae vallas ka Lagedil. Erilised oleme aga oma suuruse poolest. Püüan ennast jagada ja kui kõrval on toetav meeskond, siis ei ole see üldse keeruline. Lasteaia ja koolis on kaks õppejuhti, kes igapäevase õppe- ja kasvatustööga tegelevad. Meil töötavad suurepäraselt õpetajad ja kogu kollektiiv moodustab hea meeskonna. Meil kõigil on üks eesmärk - luua laste arenguks hea õpi- ja kasvukeskkond. Kokku on meil lasteaia ja kooli peale kokku 170 töötajat ning üle tuhande lapse.

Sirvisin Õpetajate Lehte ja Peetri Lasteaed-Põhikooli kodulehte ning sarnaselt paljude teiste Eesti koolidega otsite jätkuvalt ka keset õppeaastat töötajaid.

Olukord on aastatega muutunud. Tore, kui keegi üldse vabale ametikohale kandideerib. Mitte meie ei vali õpetajat, vaid inimene saab otsustada, kuhu tööle läheb. Lasteaia on juba aastaid logopeedi ametikoht täitmata ja koolis on geograafia ning eesti keele õpetaja sellel õppeaastal puudu.

Mida tuleks teha, et õpetajaamet oleks atraktiivsem?

Kiiret muutust vaevalt tuleb, sest riiklikul tasandil on vigu tehtud. Noored lihtsalt ei lähe õpetajaks õppima. Mitmed kohad, kus õpetajaid koolitati, on ka kinni pandud. Oluline on ka palgaküsimus. Olen haridusvaldkon-

nas töötanud üle 40 aasta ja kogu selle aja jooksul olen kuulnud, kui tähtis on õpetajaamet ja kui suur peaks olema töötasu. Aga tegusid on vähevõitu olnud ning seetõttu ei ole ka konkurssi töökohtadele.

Peaaegu pooled Rae valla koolide õpetajatest on nooremad kui 40 aastat, mis on tugevasti allapoole Eesti keskmist. Murekohaks on aga see, et kvalifikatsiooninõuetele vastab kolm õpetajat neljast.

Peetri Lasteaed-Põhikoolis ei ole kvalifikatsiooninõue täidetud paarikümnel õpetajal, kuid mitmel on koolitee pooleli ja seetõttu ma selles suurt probleemi ei näe.

Igal aastal tõuseb riigieelarve koostamisel päevakorda õpetajate palgaküsimus. Nii ka seekord. Kui suur peaks Teie hinnangul töötasu olema ning mismoodi tuleks palga ja töökoormuse suhet korraldada? Näiteks liikumisõpetajal ei kulu tunnikontrollide ja kontrollitööde ülevaatamisele nii palju aega kui matemaatikaõpetajal.

Igal õpetajal on omad tööülesanded, kohustused ja vastutus. Õpetajate palk peaks loomulikult olema tunduvalt suurem, kuid kvalifikatsiooniga pedagoogide töötasu ei tohiks erineda. Samas tuleks tähelepanu pöörata koormusele, sest võõrkeele õpetaja annab tundi poolele klassile, enamus õpetajad aga tervele klassile, liikumisõpetaja käib õpilastega spordivõistlustel jne.

Kuidas hindate noorte inimeste õpihimu kujunemist viimaste aastakümnete jooksul?

Õpilasi on erinevaid. Kui rääkida lastest, kelle õpitulemused jätvad soovida, siis üldjuhul on selle põhjused erinevad. Tuleb leida vahendid ja kannatust, et neid järele aidata. Meie jaoks on kõik õpilased tähtsad ja püüame neid igati toetada.

Millest on tingitud HEV-lastel osakaalu suurenemine?

Osade laste võimekus on tagasihoidlikum ja neile tuleb teistsugust õppekava pakkuda. Teise suurema grupi moodustavad käitumisraskus-

◁ tega lapsed, kel ei ole püsivust ja kes on ülierutuvad. Õnneks on meie koolis kompetentne tugipersonal, kes erivajadusega õpilastele igakülgset toeks on.

Aga mis seda põhjustab? Põhjused on kindlasti erinevad, aga arvan, et suur roll on nutiseadmetel. Olen palju lugenud ajuteadlase Jaan Aru artikleid ja olen temaga ühel meelel, et kui laps kasvab üles koos helendava ekraaniga, kus tal ei ole tarvis mõelda ega pingutada, siis see teeb aju laisaks. Kui mina haridusvaldkonnas tööd alustasin, ei olnud nutiseadmeid, kuid kodudesse hakkasid jõudma esimesed arvutid. Sain kohe aru, kes õpilastest on pikalt ekraani taga istunud – nad muutusid mõttelaisaks. Õpilane ei viitsinud ega jaksanud kaasa mõelda ega pingutada. Õppimine vajab süvenemist ja pingutust, et õpitut mõista. Seepärast on Peetri Põhikoolis vahetunnis nutiseadmete kasutamine keelatud. Eeldame, et õpilased viibivad sel ajal palju vabas õhus, puhkavad ja suhtlevad omavahel.

Ma ei kujuta ette, kuidas on võimalik selles osas distsipliini tagada?

Meil on õpilaste ja lastevanematega sõlmitud vastav kokkulepe. Eks aeg-ajalt patustatakse, kuid siis võtame telefoni koolipäeva lõpuni ära. Esimesel korral saab laps selle minu kabinetist kätte ning me kirjutame spetsiaalsesse kaustikusse tema nime taha kuupäeva. Kui õpilane rikub teist korda kokkulepet, siis peab telefonile järele tulema lapsevanem. Vajalikke telefonikõnesid saab vahetunnis ikka teha, kuid igasugune meelelahutuslik tegevus nutiseadmes on keelatud. Meil on kolm pikka vahetundi ja suur osa lastest lähevad õue.

Lisaks nutikeelule on õpilastel kohustus kanda koolivormi. Milliste nippidega olete suutnud seda traditsiooni hoida?

Peab olema järjekindel ja õpilastele tuleb selgitada, milleks koolivorm oluline on. Koolivorm aitab kaasa ühtekuuluvustundele ning ühtne vorm annab signaali, et edevuse asemel saab silma paista aktiivse tegevuse ning hea õppeedukusega. Oleme õpilasi kuulda võtnud ja alates 5. klassist koolivormi muutnud vastavalt nende soovidele.

Rae vallavalitsuse poolt koostatud esildises tõstetakse esile, et üheks teie prioriteediks on olnud see, et hariduse parimad praktikad üle maailma jõuaksid Peetri Lasteaed-Põhikooli. Mida esile tõstaksite?

Omavalitsuse poolt koostatud esildises tõstetakse esile, et üheks teie prioriteediks on olnud see, et hariduse parimad praktikad üle maailma jõuaksid Peetri Lasteaed-Põhikooli. Mida esile tõstaksite? Omal ajal õppisime palju soomlastelt. Eriti just seda, mis puudutab õpetaja rolli laiemalt. Mina olen alati meeles pidanud ja järginud ka Eesti pedagoogika klassiku Johannes Käisi põhimõtteid, mis on aktuaalsed ka tänasel päeval. Paljuräägitud uuenenud õpikäsitus on puhas Johannes Käisi teema. Lisaks käivad meie õpetajad Erasmuse programmi raames väga palju välismaal kogemusi saamas. Õppetöoga seonduvad murekohad on sarnased ka teistes riikides: kuidas õpetada lapsi õppima, kuidas kaasata lapsevanemaid ja koostöö erinevate huvigruppide vahel. Oleme enda tegemisi tutvustanud väga paljudele Eesti kolleegidele ja külalistele välismaalt.

Skandinaavias on pead tõstmas sooneutraalsus, Rootsis tehti eksperimendi korras näiteks sooneutraalne lasteaed. Kas Eesti on samas suunas liikumas?

Aeg-ajalt on nendest teemadest räägitud, kuid mina olen seisukohal, et poisid jäägu poisteks ja tüdrukud tüdrukuteks. Järgime elementaarseid viisakusreegleid ja muuhulgas oleme jäänud kindlaks põhimõttele, et noormehed võtavad koolimajja sisenedes mütsi peast ja söögilauas ei ole mütsiga.

Ma ei saa jätta küsimata ka koroonaviirusega seonduva kohta. Kui palju on Peetri Lasteaed-Põhikoolis olnud käesoleval õppeaastal positiivseid juhtumeid ning kui usinad on õpetajad ja õpilased end vaktsineerima?

Kooli töötajate hulgas on seis päris hea, lasteaias võiks olla parem. Aga kõik võimalused nii vaktsineerimiseks kui ka testimiseks on loodud. Mina võtan teemat hästi rahulikult ja püüan mitte üle pingutada ning austan inimese vabadust ise otsustada. Isiklikult arvan aga, et oleks suurepärane, kui oleksime kõik vaktsineeritud.

Rae valla „Aasta haridustegu“

Rae valla haridustöötajaid tunnustatakse valla üldhariduskoolide, huvialakooli ja koolieelsete lasteasutuste haridustöötajate seas, kelle tulemuslik tegevus, koostöö ja isiklik eeskuju on oluliselt kaasa aidanud noorte kujunemisele mitmekülgset arenenud isiksusteks ning kelle tegevusel on märkimisväärne mõju õpilaste arengule, kogukonnale ja ühiskonnale. „Aasta haridustegu“ tunnustuse saamiseks saab lisaks haridustöötajatele nomineerida ka teiste valdkondade esindajaid. Haridustöötajaid tunnustatakse 11 kategoorias:

- Aasta lasteaiatöötaja
- Aasta huviharidustöötaja
- Aasta klassiõpetaja
- Aasta põhikooliõpetaja
- Aasta gümnaasiumiõpetaja
- Aasta klassijuhataja
- Aasta tugispetsialist
- Aasta haridustegu
- Aasta õppeasutuse juht
- Aasta noorsootöötaja
- Aasta õpetaja assistent/õpetaja abi

2021. aasta Rae valla „Aasta haridustegu“ laureaadid on:

1. Rae valla aasta lasteaiatöötaja 2021 Siiri Villido (Vaida Lasteaed Pilerpall)
2. Rae valla aasta huviharidustöötaja 2021 Marje Tahk (Rae Huvialakool)
3. Rae valla aasta klassiõpetaja 2021 Sandra Ausmees (Jüri Gümnaasium)
4. Rae valla aasta põhikooliõpetaja 2021 Kaija Seepter (Järveküla Kool)
5. Rae valla aasta klassijuhataja 2021 Terje Papp (Jüri Gümnaasium)
6. Rae valla aasta tugispetsialist 2021 Tiina Ojabstein (Lagedi Kool)
7. Rae valla aasta noorsootöötaja 2021 Helen Siska (Rae Noortekeskus)
8. Rae valla aasta õpetaja assistent või õpetaja abi 2021 Kris Oja (Võsuke Lasteaed)
9. Rae valla aasta haridustegu 2021 Külli Tehvanus (Aruheina Lasteaed)
10. Rae valla aasta õppeasutuse juht 2021 Luule Niinesalu (Peetri Lasteaed-Põhikool)
11. Rae valla aasta gümnaasiumiõpetaja 2021 Anneli Kontson (Jüri Gümnaasium)

Teadlaste ÖÖ Festival Järveküla Koolis

SIRET DREYERSDORFF
JÄRVEKÜLA KOOLI ARENDUSJUHT

Järveküla Kool võttis esimest korda osa üle-eestilisest teadust populariseerivate sündmuste sarjast – Teadlaste ÖÖ Festivalist (TÖF). Käesoleval aastal juba 16. korda toimuva TÖF-i ja sündmuse peakorraldaja on Teaduskeskus AHHA. Tegevusi rahastatakse Euroopa Komisjoni teadus- ja innovatsiooniprogrammist Horisont 2020. Festivali idee on tutvustada teadussaavutusi laiemale publikule, näidata, kui palju on teadus meie igapäevaeluga läbi põimunud ning äratada noortes huvi teaduse vastu.

Järveküla Kool on algusest peale seadnud eesmärgiks teaduse populariseerimise koolis. Oleme kaasatud teaduse populariseerimise võrgustikku, osaleme iga-aastaselt riiklikel teadustegevuse konkurssidel, edendame loodus- ja täppisteaduste valdkondi.

Soov osaleda sellisel festivalil on olnud juba pikaajaline ja võime öelda, et täitus üks meie unistustest! Korraldustöödega alustasime juba kevadel, meeskonnas on loodusainete õpetajad ja teadushuviringi juhendajad. Kõik kirja pandud ideed said ka teoks, sest püsisime sihikindlalt kokkulepitud tegevuste raamistikus. Selleaastaseks festivali peateemaks oli toit ja kõik, mis sellega seondub – toidu tootmise mõju keskkonnale ja ühiskonnale, toidu käitlemine ja pakendamine, toidu raiskamine ja toidujäätmed jne. Ajavahemikus 20.–24. september toimusid koolis töötoad, loengud, Rakett69 õpihuvilaagrid, näitus jm. Festivalinäädala avasime teadusele kohaselt tossu ja pauguga koolimaja ees õues. Töötubades said lapsevanemad koos oma lastega meisterdada toiduainetest laavalampi, viidi läbi üks korralik võitegu, kiivist ja banaanist eraldati DNA-d, uuriti, mis on Seitan ning kui

palju liha me tegelikkuses tarbime ja milline mõju lihatootmisel on keskkonnale. Arutleti selle üle, kuidas saab toitu taaskasutada ja valmistati toidujääkidest üks kosutav kehakooriga. Toidust määrati toitaineid, toimus teadusteater, AHHA kuppelplanetariumis sai vaadata inimkonna kosmosesajaloo filmi. Rakett69 õpihuvilaagrid pakkusid muidugi enim elevust ja huvi. Õpetajad läbisid suvel Rakett69 õpihuvilaagrite juhendajate koolitused ning nüüd said juba ise koolis läbi viia põnevaid ülesandeid teadushimulistele õpilastele. Vahetundides pakkusid samuti TÖF-i meeskonda kuuluvad 9. klasside õpilased kuivjämmorssi ja näitasime, kuidas saab ise võid teha. Õpilastele meeldis ja kõlama jäi nende üleskutse „Teeme järgmine aasta jälle!“. Koostegemises on kõige suurem rõõm!

Järveküla Kool tänab kõiki, kes panustasid TÖF-i tegevustesse.

FOTO: KRISTI SITS

JG 40 pidu on peetud!

21. augustil 2021 toimus kaua oodatud Jüri Gümnaasiumi 40. sünnipäevapidu. Tegelikult sai kool juba 41 aastat vanaks - keeruliste aegade tõttu pidi sündmust mitmeid kordi edasi lükkama - ent seda parem see sai, sündides täiesti uues aiapeoformaadis.

Kooli staadionile püstitatud uhkes peotelgis toimus nii endiste kui ka praeguste töötajate vastuvõtt, aktus ja pidu kõigile vilistlastele.

Aktusel peeti põnevaid kõnesid, tänati eestvedajaid ja toetajaid. Esinesid Joonu segarühma rahvatantsijad ja näha sai killukesi kooli esimesest tantsu- ja muusikalavastusest „Esimehe lend”. Laulis tänavuses Superstaari saates osalev Berit Hallik.

Pidu jätkus tummfilmiga kooli avamisest, mida saatis spetsiaalselt filmile loodud kavaga Argo&Arko Kla-

veriduo, tantsuringad kulutas ära legendaarne 2 Quick Start. Ekraanidelt sai näha meenutusi kooli eelmisest juubelipeost, lennud said kõik üles pildistatud ja kohe sai kätte ka pildid võlupeeglist. Sportlikumad külalised said omavahel kätt proovida spetsiaalses kossumasinas korvpalliga täpsust visates. Lõbusaks vahetalaks osutus kooli söökla poolt pakutav söögivahe-tund ja peo põnevaks osaks kujunes ekskursioon koolimajas koos ägedate giididega - koolijuht, vallavanem ja legendaarsed õpetajad olid oma ülesannete kõrgusel. Öhtut juhtis televisioonist tuntud Robert Rool ja peo lõpetas Kelfiriuse tuleshow.

Kõige ägedam aga oli õhustik, mis peol tekkis - oli tunda palju jälle-nagemisrõõmu ja rohkelt positiivseid emotsioone! Palju tänu kõigile, kes ei pidanud paljaks kooli ning kogukonna

tegemisi toetada ja peost osa võtta!

Kõik külalised said kingituseks õppejuht Anne Kloreni koostatud foto-raamatu „Jüri kool 40“.

Täname kokkutuleku toetajaid: Ny Image OÜ, Tehnohaldus OÜ, Multiclean OÜ, Rudus AS, Heliara Ehitus OÜ, Amifax OÜ, Pakar AS, Turmar Kate OÜ, Landaar OÜ, Teed ja Teed OÜ, Energiamaja OÜ, Erlin OÜ ja Hansaviimistlus OÜ.

Täname koostööpartnerit Evelin Dureikot firmast ED events, kes kooli ja vilistlaskogu juhtkonna ideed ellu viis.

Pilte sündmusest saab vaadata aadressilt vilistlane.ee, seal on ka koht tagasiside jaoks.

Kohtumiseni järgmisel juubelil 2025.aastal.

VILISTLASKOGU JUHATUSE NIMEL
SIIRI LAID

Augustikuu oli Peetris sündmusterohke

Heitliku ilma ja värskelt kehtima hakanud uute koroonapiirangute kiuste ei jäänud tänavene Peetri laadapäev – seekord juba üheteistkümnes – siiski pidamata. Piirangute tõttu tuli kava küll tublisti kärpida, ära jäi kavandatud Ska Faktori kontsert ja meelelahutusprogramm, aga osalejad ei lasknud end erakordsetest oludest heidutada ja päev sai igati meeleolukas.

Kauplejaid oli üle ootuste palju ja vihmasabinat vahel ei jäänud ka külastajad tulemata. Rõõm on näha, et ehedale kohalikule ja kodumaisele toodangule jagub nii pakkujaid kui ka soovijaid, ja igal aastal on kauplejate seas nii vanu tuttavaid kui ka uusi üllatajaid. Kauplejate seas oli kohalikke tootjaid ja käsitöömeistreid, aga ka müüjaid Pärnumaalt, Saaremaalt, Tartumaa ja mujalt. Müüjate muljed laadast olid valdavalt positiivsed: meie kandi rahvas on sõbralikud suhtlejad ja head ostjad.

Laat sünnib osaliste koostöös ja on

nende nägu. Peetri laada korraldaja Peetri Seltsi eriline tänu kuulub laata toetanud ettevõtetele ja vabatahtlikele. Peetri Seltsi tegevuse suurtoetajad, kes kogukonnaüritustele öla alla pannud, on OÜ Parkli HL hr Heino Liivak ja OÜ Peetri Minilaod hr Toomas Kirss. Igal aastal on korraldajaid elektrivarustusega aidanud perekond Kivimaa. Laada õnneloosikasti panustasid oma toodetega mitukümmend kohalikku ettevõtet. Peetris aktiivselt tegutsemist alustanud Vorstiabi eestvedaja **Toomas Viidebaum** toetas muheda päevajuhtimise ja õnneloosi üllatusauhindadega. Teie koostöövaim ja pealehakkamine on see,

mis annab aasta-aastalt indu jätkata vabatahtliku tööga.

Augusti lõpus avasid üheks päikeseliseks pühapäevaks ukseid ka Peetri kodukohvikud. Kohvikuid sai kokku veerandsada, kõik väga eriomelised ja värvikad. Oli neid, kus lisaks hõrgutavale köhutäiele pakuti ka mitmesugust meelelahutust ja tegevusi nii suurtele kui ka väikestele. Kohalikud elanikud on kodukohvikute päeva hästi omaks võtnud: Peetri oli rahvast täis, jalutati nii perekonniti kui ka sõpradega, oli näha, et inimesed võtsid aega, et kodukandis ringi kõndida ja astuda kohvikust kohvikusse. Usume, et nii mõnigi sattus piirkonda, kuhu igapäevane tee ei vii, ja sai kodukohaga rohkem tuttavaks.

Aitäh teile kõigile, kes te Peetri kandi ettevõtmistes ühel või teistel moel osaledes need omaks ja mõnusaks teete!

Suur tänu, hoidkem üksteist ja rõõmsate kohtumisteni!

PEETRI SELTS

Maailmakoristuspäev 2021 Vaidas

RAILI SALVET

VAIDA ALEVIKUVANEM

Prügi ja prügikastid on kindlasti selline lõputu teema, kus üheteede jaoks on prügikaste liiga vähe ja arvavad, et see lahendaks igasugused prügi maas probleemid, ja siis on teised, kes näevad reostamise taga hoopis teistsugust pilti ja ütlevad, et probleem pole prügikastides, vaid ikka inimeste valikutes ja tegudes. Tõde on kuskil seal vahepeal. Kui osaleda tänavakoristustes, siis on näha, et pigem on asi ikka inimeste mugavuses ja samuti teadmatuses. Vajalik on teavitustöö eriti laste, noorte ning suitsuajate seas. Toosin siinkohal tähelepanu just suitsukonidele. Igal aastal jõuavad miljardid suitsukonid loodusesse ja tänavatele. See on suur probleem, kuna konifiltris on mitmeid toksilisi kemikaale, mis sealt keskkonda imbuvad, mürgitades nii loodust, veekogusid kui ka loomi. Eriti ohtlik on see veeloomadele ja lindudele, kes ajavad koni tihti toiduga segamini. Sigare-

tifilter ei ole looduses biolagunev või komposteeruv, vaid laguneb ajapikku väiksemateks plastiosadeks, mis on tuntud mikroplastikuna. Siinkohal ei tohi unustada, et see probleem puudutab meid kõiki, sest looduses on kõik ringluses. Nii et, head suitsuajad, palun otsige taskusse endale tops, kuhu vajadusel oma kasutatud koni panna!

Vaida kandis üles kasvanud ja põhikooli lõpetanud kunstnik Ines-Issa Villido on loonud sellel valusal teemal skulptuuri „Veenus“, mille eesmärk on kujutada konfliktit ilusa ja koleda vahel: Veenus kui inimloome ilu sümbol ja suitsukonid kui inimkonna koledam pool (toksiline saastaja). Antud töö valmis eelmise Maailmakoristuspäeva 2020 korjatud sigaretifiltritest.

Vaida koristustalgute ja Maailmakoristuspäeva tulemus suitsukonide korjes kuskil 4l. Kogus läheb just Ines-Issale. Toetame materjaliga tema õpinguid TalTechis inseneriteaduskonnas puidu-, plasti- ja tekstiilitehnoloogia magistris, kus ta keskendub plastiku

suunale. Õpingute eesmärk on leida meetodeid, kuidas jäädet kunsti loomisel kasutada ja leida materjali taastootlemise viisil.

Täna siinkohal kõiki neid hoolivaid ja tublisid kogukondlasi, kes on osalenud nii kevadistel koristustalgutel kui ka Maailmakoristuspäeval 2021.

Ines-Issa Villido skulptuur „Venus“.
FOTO: JOHANNES HÖIMOJA

Lahutusega lõppeb paarisuhe, mitte last armastav vanemlus

Partnerlussuhte lõpp esitab vanematele väljakutse luua üksteisega teistsugune suhe. Kuigi endine abikaasa või elukaaslane ei ole enam partner püsisuhtes, on ta endiselt lapsevanem ning asendamatu kaaslane oma lapse elus. Tihti pöörduvad lapsevanemad lapsega seotud vaidluste lahendamiseks kohtusse, kuid praktika näitab, et kohtumenetluse käigus kipuvad vanad pinged pigem süvenema. Pikale veninud pingeolukord on aga kahtlemata kurnav nii lapsele, lapse vanematele kui ka nende lähedastele.

Mis on perelepitus, perenõustamine ja pereteraapia?

Perelepitus, pereteraapia ja perenõustamine on kõik teenused, mis toetavad perede toimetulekut ja ennetavad võimalike murede tekkimist või süvenemist tulevikus. Kui pereteraapia ja perenõustamise teenused keskenduvad sellele, et aidata perel koos püsida, siis perelepitus seevastu on mõeldud ühiste laste lahku läinud või lahkuminevatele lapsevanematele mitte enam partnerina, vaid just lapse vanematena. Kui vanemad lähevad lahku, lõpeb nende paarisuhe - vanemlussuhe aga jätkub, sest laps vajab endiselt mõlema vanema tuge.

Lahutuse käigus või selle järgselt muutub laste ja perede elukorraldus suuresti. Näiteks lapse alaline elukoht, lasteaed või kool, lapsega suhtlemine, reisirid käimine, lapsega seotud kulude jagamine, elatistrah küsimused vms on teemad, milles kokkuleppele jõudmine võib olla keerukas või sootuks nii pingeline, et see hakkab kahjustama laste arengut ja elu. Sellisel juhul on lapsevanematele toeks perelepitaja, kelle juhendamisel ja suunamisel on lapsevanematel võimalik saavutada lisaks kokkuleppele ka oskus suhelda lapsevanematena lapsi kahjustamata ka edaspidi.

Psühholoog, perelepitaja ja superviisor Ingrid Tiido kirjeldab perelepi-

tuse eesmärgi nii: „Erinevad uuringud näitavad, et lapsi ei mõjuta mitte lahutus, vaid see, mis lahutusega kaasneb. Ehk vanematest sõltub, kui traumaatiliseks ja pikaajaliseks muutub lahutuse olukord lapse jaoks. Et lapsed ei peaks valima vanemate vahel ja saaksid elada kahes kodus, peavad vanemad leidma viisi, kuidas oma konflikte ja viha ohjeldada. Lahutatud vanemad ei pea olema sõbrad, et neil oleks koostöö ja vanemlik suhe. Lahutatud vanemad peavad oma tööd edukalt tegema vaid teineteisega suhtlemisel ja koostööl. Ja otse loomulikult on neil ühine eesmärk: üles kasvatada õnnelikke ja hästi kohanenud lapsi. Kui vanemad seavad lapse huvid tööpoolsest esikohale, siis võivad lapsed olla lihtsalt lapsed, mitte igavesti n-ö lahutuslapsed.“

Perelepituses osalevad mõlemad lapsevanemad, kellel endil peab olema initsiatiiv ja tahe koostööks. Perelepitusteenus ei ole võluvits, kus keegi kolmas lahendab kõik probleemid. Eelkõige on perelepitus hea võimalus lapsevanematele, oma laste elu ekspertidena, jätta vastutus oma laste heaolu eest endi kätte ning korraldada oma lastele võimalikult parim ja õnnelikum tulevik.

Perelepitusteenuse saamise võimalused

Perelepitusteenust on tänasel päeval võimalik saada mitmel moel. Üks

võimalus on pöörduda otse teenuseosutaja ehk perelepitaja poole, kes pakub tavaliselt tasuta perelepitusteenust. Teine võimalus on teha koostööd elukohajärgse lastekaitsetöötajaga, kes saab nõustada ja juhendada lapsevanemaid professionaalsel moel ja eelkõige lapse huve hoidvalt sobivaima toetuse ja teenuse saamisel, sealjuures pakkuda võimalust toetada perekonda perelepitusteenuse eest tasumisega. Kolmas võimalus on pöörduda sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonda, kus koostöös sotsiaalministeeriumiga arendatakse ja valmistatakse ette riiklikku perelepitussüsteemi ning pakutakse perelepitust tasuta teenusena. Teenusepakkujaks on uued perelepitajad, kes praktiseerivad superviisorite toel värskest õpitut. Teenuse saamiseks palume lapsevanematel pöörduda perelepitus@sotsiaalkindlustusamet.ee aadressile.

Perelepitusteenust arendame sotsiaalkindlustusametis suvel alguse saanud pilootprojekti raames 15 kohaliku omavalitsuse kaudu, sh ka Rae vallas. Nende omavalitsuste pealt hindame teenusele jõudmise kiirust ja mugavust ning kujundame välja koostöömudelid erinevate organisatsioonide vahel. Kohalike omavalitsustega pingutame ühiselt selle nimel, et perelepitusteenuse jõustumisel on loodud tasuta ja professionaalne riiklik perelepitusteenus kõikides Eesti piirkondades.

hoidev ja

Perelepituse meelespea:

- Perelepitus on vabatahtlik.
- Perelepitus on lapsevanematele kiirem, soodsam, vaimset tervist säästvam ning lapse heaolu paremini arvestav meetod, mille raames sõlmitud vanemate vahelised kokkulepped on efektiivsemad kui kohtumenetluses.
- Vanemad on võrdsed ning nad otsivad lapsele parimat võimalikku lahendust ise.
- Perelepitaja on neutraalne vahendaja, kellel on professionaalsed teadmised ja vastav väljaõpe.
- Perelepitus ei sobi üldiselt siis, kui suhtes esineb vägivalda.
- Perelepitus pakub võimalust teha kokkuleppeid kohtuväliselt ja jääda toetavateks lapsevanemateks ka peale lahkuminekut.

Kuhu pöörduda?

Perelepitaja leidmiseks või täiendavate vanemlusega seotud küsimuste korral:

- Koostööks lastekaitsetöötajaga kirjuta natalja.grusdam@rae.ee.
- Perelepitaja leidmiseks helista või kirjuta sotsiaalkindlustusameti perelepituse koordinaatorile: Liilia Mänd, telefon 5886 2296, e-post Liilia.Mand@sotsiaalkindlustusamet.ee või perelepitus@sotsiaalkindlustusamet.ee.
- Lapsevanemaks olemisega seotud küsimustes helista lasteabitelefoni 116111 või loe lähemalt www.tarkvanem.ee
- Perelepituse või rahumeelse vanemluse kohta leiad rohkem infot Facebooki lehelt „Riiklik Perelepitusteenus“ või <https://sotsiaalkindlustusamet.ee/lahkuminek>. Kuula ka meie taskuhäälinguid lahkuminekust ja perelepitusest <https://anchor.fm/sotsiaalkindlustusamet>

Pilootprojekti teostatakse Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra toetuste 2014–2021 programmi „Local Development and Poverty Reduction“ projekt „Riiklik perelepitussüsteemi loomine“ raames.

Viimane aeg astuda kogukonnaturvalisuses järgmine samm!

ABI-
VALLAVANEM
**TANEL
TAMMELA**

Rae valla elanike arv on õige pea ületamas 22 000 piiri. Eriti tormiline on Rae valla areng viimase 15 aasta jooksul olnud valla põhja piirkonnas. Kui veel kümme aastat tagasi oli näha suurt arengut peamiselt Peetri alevikus, siis tänaseks on kogu nõ Peetri kant (sh Järveküla, Uuesalu, Assaku ja Rae küla) selgelt muutumas ühtseks piirkonnaks.

Nagu Eestis üldiselt, nii on ka Rae valla elanike ootused kohaliku omavalitsuse teenustele ajas palju muutunud. Väga selgelt oodatakse vallalt kiiremat reageerimist, paindlikkust ning avatust uutele lahendustele. Tihti peale on elanikega suheldes ja probleemkohti kaardistades jäänud üles probleemkoht, mis tuleneb sellest, et enamik valla kiiret reageerimist vajavatest juhtumitest leiavad aset peale tööpäeva või/ja nädalavahetustel ehk perioodil, kui inimesed veedavad rohkem aega kodukeskkonnas. Rae vald peab suutma ajaga

kaasas käia ning selleks on vaja kogu järelevalve osakond ümber struktureerida korrakaitseüksuseks. Sel juhul on vallavalitsusel võimalik elanike muredele reageerida seitse päeva nädalas ning mitte üksnes reageerida, vaid võimalikke probleeme ka operatiivselt lahendada. Murekohad on paljuski seotud parkimisega, keskkonnateemadega, noorte korrarikumiste ja vandalismiga. Turvatunde suurendamiseks on väga tähtis nii valla kohalolek väljaspool tööaega kui ka kõikvõimalike ennetustegevuste planeerimine. Meie kogukonnas on levinud vabatahtlike ja noorsootöötajate aktiivne osalus erinevates projektides ning miks mitte kaasata ka loodav korrakaitseüksus võimalike probleemide lahendamisse! Kui siia lisada veel ka abipolitseinike kaasamine, on turvatunde suurendamiseks pikk samm juba astutud.

Suheldes Rae valla naabervaldadega on selgunud, sarnase üksuse loomine on jutuks pea kõigis suuremates omavalitsustes ning järjest rohkem soosib seda lähenemist ka riik. Kevadisel Rae vallavolikogu istungil esinenud piirkonnapolitseinikud näevad sellises lähenemises ainult positiivset mõju, seega on aeg astuda kogukonnaturvalisuses järgmine samm!

Rae vald ja TANKER lansseerisid Rae155 juubelijooogi

Selle aasta novembrikuus tähistab Rae vald oma 155. aastapäeva.

Sel puhul on vald koos kohaliku joogitootjaga TANKER lansseerinud juubelikujundusega alkoholivabad joogid.

Juubelijooki on võimalik soetada ka Rae vallas asuvas TANKERi tehasepoes (Kesk tee 10A, Jüri).

Jüri Nutiladu kutsub kogukonda leidma rakendust Aleviku põigu krundile

RETI MEEMA

1. septembril avas oma ukсед selline põnev ettevõte nagu Jüri Nutilad. Rae Sõnumid käisid uude lahendusega tutvumas. Tegemist tutvustas Nutilad juhatause liige Peeter Pärtel.

R.M: Palun tutvusta nutiladude kontseptsiooni, kas tegemist on Eestis uude nähtusega?

P.P: Tegemist on üldises mõttes minilaoga, see kontseptsioon on alguse saanud juba 60-ndatel Ameerika Ühendriikides, 80-ndatel jõudis see ka Inglismaale ehk Euroopasse ja nüüd on see levinud vaikselt üle maailma. Tegemist on turvalise panipaigaga väljaspool kodu. Kuid lisaks kasutavad seda laovõimalust ka ettevõtted, kas siis põhi- või lisalaona. Esimene meie teenuse kasutaja on samuti ettevõtja, kes ladustab siin oma tööriistu. Meie äriidee pärineb Soomest, kus selline ladu juba ideaalselt töötab.

R.M: Miks otsustasite oma Nutilad teha just Rae valda?

P.P: Meil oli esialgu silmapiiril ka teisi asukohti. Eesmärk oli leida kasutuseta maja, mis on pikalt seisnud ja otsib uut otstarvet ning millele anda uus elu. Ilmselt kõik kohalikud teavad siin vaid paar aastat tegutsenud Jüri Ehituskaupa, mis juba pea kümme aastat tagasi pankrotti läks. Sellest ajast saati on see hoone olnud ripakil ja kasutuseta. Otsustasime selle nukurras seisus hoone osta, investeerinud on kokku 160 investorit, nende hulgas ka mitmed Rae valla elanikud. Kokku läks hoone koos sisutusega maksma 780 000 eurot.

R.M: Milles seisneb teie unikaalsus?

P.P: Tegemist on esimese täiesti automaatse nutiladuga Eestis. Varem on tehtud tabalukuga versiooni. Kõige vanem nendest on Tondil avatud Tondi Minilad. Eristume kindlasti ka oma kiiruse poolest ehk nutilad saab vormistada endale kiirelt ka tööpäeva lõpus ja oma asjad juba samal ajal sisse viia.

R.M: Kas parkla kuulub samuti teile, mida plaanite sellega tulevikus teha?

P.P: Parkla kuulub samuti meile ja siin teeksingi üleskutse. Kui kohalikel on häid ideid, mida siia veel luua, et luua meeldivat ruumi, siis oleme ettepanekutele avatud. Esimene idee tuli juba Rae valla FB-gruppide kaudu ehk pakume parklateenust Bolt Drive ja CityBee autodele ning vähendame sellega valla parklate koormust. Ilmselt peakski selline teenus tulema eraettevõtelt ja pole mõistlik vallalt tasuta parklaid eraettevõtetele nõuda.

R.M: Kuidas see lepingu sõlmimine ja nutilad kasutamine tehniliselt välja näeb?

P.P: Lepingud on meil tähtajatud. Lepingu sõlmimine võtab internetis vaid 10 minutit, aga tulevikus tahame

seda aega veelgi kiirendada. Lao kasutamiseks on kliendil vaja alla laadida vastav rakendus, kus pääseb just tema laoruumile ligi. Rakendus avab nii hoone kui ka kliendi lao ukse. Hetkel pakume vaid tühja laopinda, kõik sisustuse võib klient ise juurde tuua.

R.M: Mille ladustamiseks praegused kliendi teie teenust kasutavad?

P.P: Näiteks kasutatakse seda kolimise ajal asjade ladustamiseks. Meil on väga erineva suurusega ladusid. Meie hoone on G4S-iga ühendatud ehk tegemist on väga turvalise lahendusega. Ettevõtted kasutavad lisalaona. Suurematel laopindadel saab hoida näiteks ka oma sõidukeid. Väiksemates ladudes on aastaringelt minimaalselt 10-15 kraadi.

Rohkem infot: <https://nutilad.ee/>

Aiajätmete koht ei ole metsa all

Lehtede langemise ajaga kaasnevad suuremad koristustööd koduaias. Tekkinud aiajätmed on mõistlik kompostida kohapeal või selleks ettenähtud kohas üle anda. Metsa alla või võsa vahele aias tekkinud jätmeid viia ei tohi, sest lisaks prügistamisele võib sel viisil loodusesse sattuda looduse tasakaalu ohustavaid võõrliike.

Aias tekkinud puulehed ja muud taimed sobivad kõige paremini kohapeal kompostimiseks, sest nii jõuavad toitained kõige lihtsamini jälle mulda tagasi, ressursid jätmete transportimiseks jäävad aga kulutamata.

Kui toidu- ja köögijätmeid on mõistlik kompostida ainult kinnises kompostris, kahjurite, loomade ja lindude eest kaitstult, siis aia- ja haljastusjätmeid võib kompostida ka lahtises aunas. Väiksemas koguses aiajätmeid saab panna biolagunevate jätmete konteinerisse.

Niisked puulehed ei sobi põletamiseks, sest ei põle täielikult ning tekitavad rohkelt suitsu. Mittetäieliku põlemise tõttu lendub sellisest lõkkest mürgiseid ühendeid, mis on tervisele kahjulikud. Kui lõkke tegemine on lubatud, võib selles põletada ainult kuivi oksid.

Kui aias kompostimiseks ruumi

napib, saab kompostiks sobiva kraami üle anda jäätmekäitlejale. Aiajätmete ringlusse saamiseks on mitmeid võimalusi, kindlasti tasub üle vaadata, millised on kohaliku omavalitsuse juhised ja võimalused.

Paljud kohalikud omavalitsused on korraldanud sügise puulehtede äraveo kas otse aiapidaja kinnistult või mõnest kokkulepitud kogumiskohalt. Kui teie kodukohas on selline võimalus olemas, tasub seda julgelt kasutada.

Peenardelt koristatud lillepealse- ja kokku riisitud lehehunnikutega reisivad tõenäoliselt kaasa ka seemned ning teomunad. Aiajätmete hulgas on paraku palju invasiivseid võõrliike, kes meil loodusesse sattudes võivad kergesti vohama hakata ning ohustada sellega looduslikku tasakaalu ja liigirikkust. See on kauni kodumaa looduse prügistamise kõrval teine oluline põhjus, miks ei tohi aiajätmeid võssa või metsa alla viia.

Metsaalustest aiaprügi hunnikutest ongi juba laiali kandunud võõrliike, näiteks kanada kuldvitsa, verevat lemmmaltsa, pargitatraid ja ka hispaania teetigusid.

MARI KALA
KESKKONNAAMETI KESKKONNATEADLIKKUSE
PEASPETSIALIST

- Ära vii aiajätmeid loodusesse! Komposti need oma aias või käitu vastavalt kohaliku omavalitsuse juhiste ja võimalustele.
- Kui vajad võõrliigi tõrjeks nõu või soovid invasiivse võõrliigi kasvukohast teatada, kirjuta info@keskkonnaamet.ee. Võõrnälgjatest teavita teokaart. keskkonnaamet.ee kaudu.
- Kui märkad looduse prügistajat või ebaseaduslikku jäätme hunnikut, teata sellest riigiinfo telefonile 1247.

Kanada kuldvits on üks võõrliikidest, mis koduaiast kaugemale levinud ja mille seemnete või istikute sissetoomine, müük ja istutamine on Eestis keelatud.

FOTO: WIKIPEDIA

Aiajätmetega satub loodusesse ka võõrliike. FOTO: EIKE TAMMEKÄND

Rae vald liitus esimese omavalitsusena rakendusega StateOS

Rae vallavalitsus liitus rakendusega StateOS, mis koondab kõik isiklikud ja vähem isiklikud teated ning teenused erinevatelt era-, kohaliku- ja ka avaliku sektori teenusepakujatelt ühte äppi kokku.

Platvormi on loonud aastaid Riigi Infosüsteemi Ametis töötanud Rae valla elanik Riho Oks, kes on rakenduse eesmärgi kokku võtnud järgmiselt: „Soovin inimeste elu lihtsustada!“

Eesti kasutaja saab endale konto luua Smart-ID ja Mobiili-ID abil.

Platvormiga on liitunud juba Haridus- ja Noorteamet ning Amphora dokumendivahetusplatvorm, mis liidab lahendusega ligikaudu 700 organisatsiooni.

Küsimustele vastab Riho Oks.

Mis on kohaliku omavalitsuse ja selle elaniku kasu antud rakendusega liitumisel?

Kohalik omavalitsus saab tänu sellele rakendusele minna klienditeenindusega järgmisele tasemele, kus üldise teavitamise kõrval hakatakse rohkem tegelema ka personaalse teavitamisega. Näiteks lisaks valla kodulehe infole saadetakse rakenduse vahendusel asjassepuutuvatele lapsevanematele infot, et neil on avanenud võimalus rantsatoetusele või et vabanes lasteaiakoht. Nii jõuab oluline informatsioon kiiremini õige isikuni ja elanikud täidavad loodetavasti oma kohustusi õigeaegsemalt ning kasutavad aktiivsemalt võimalusi, mida neile pakutakse.

Kõikide osapoolte kasu on aga sünergia, mis tekib koostööst. Kui täna võtab mõni elanik selle rakenduse kasutusele Rae valla teavituste soovist ajendatuna, siis sellega tekib ka näiteks Haigekassale juurde isik, keda sama rakenduse vahendusel teenindada ja ka vastupidi. Ehk palju on inimesi, kes ei soovi iga teenuse tarbimiseks endale uut rakendust laadida, aga oleksid val-

Vasakult Rae Vallavalitsuse IT-juht Hannes Raimets ja rakenduse looja Riho Oks.

mis kasutusele võtma rakenduse, mis koondab eluks olulisele info ja teenused ühte rakendusse kokku. Nii jõuavad erinevad teenusepakujad tänu teineteisele oma infoga digitaalses maailmas isikuteni, kelleni nad muidu ei oleks võib-olla jõudnudki.

Kõik need teavitused ei teki aga üleöö, iga teavituse on vaja välja mõelda ja realiseerida. Seega peale rakenduse allalaadimist tuleb varuda veidi kannatust, aga loodetavasti on lõpptulemus seda väärt.

Milliseid arendusi oma äpiga tulevikus plaanis?

Tulevikus lisanduvad personaal-

setele teavitustele ka personaalsed e-teenused, mida saab soovi korral ka kohe kasutada, ilma et peaks teenuse tarbimiseks rakendusest väljuma. Näiteks kui sulle tuleb teade, et vabanes lasteaiakoht, siis saad vaid nupuvajutusega selle broneerida. Samuti on plaanis koondada isiku digitaalsed dokumendid ja tõendid alates koolitunnistusest ja lõpetades autojuhilubadega, et neid siis vajalikul hetkel kasutada. Kõike plaane ei saa veel avaldada, aga eesmärk on koondada riigi-, kohaliku omavalitsuse ja eraettevõtete teenused kasutaja jaoks ühte aknasse ja vaid see osa, mis sellele konkreetsele kasutajale päriselt vaja on.

personaalse info edastamise

Kuidas paistab Rae vald Sinu kui elaniku vaates (info liikumine jm) ja kuidas Sinu kui arendaja/tehnoloogia eksperdi vaates?

Rae valla elanikuna olen ma üldise korralduse, taristu ja teenustega väga rahul. Mis puudutab info liikumise, siis ma ei ole inimene, kes käib erinevatel kodulehtedel või sotsiaalmeedia-kanalites infot otsimas, et millised kohustused ja võimalused mul on. Minu kui elaniku jaoks on hetkel peamiseks infokanaliks Rae Sõnumid ja minu naine, kes on usinam infot hankima kui mina. Kui ma tunneksin elanikuna, et kõik on super, siis ma seda lahendust ei arendaks ja välja ei pakuks.

Mis suunas peaks liikuma?

Mida oskan nii vallale kui ka vallas tegutsevatele teenusepakkujatele soovitada, on see, et kui te soovite olla kliendikesksed mitte ainult sõnades vaid ka tegudes, siis iga teenimisega seotud isik võiks vahel võtta endalt oma asutuse või ettevõtte töötaja mütsi peast ja vaadata oma tööle otsa elaniku/kliendi rollis. Need vaated ei pruugi alati kattuda ja nii saab aru, kuhu suunas tegelikult tuleks liikuda. Innovatsiooni ei tee need inimesed, kelle vaatenurk on kitsas, kes leiavad takistusi ja põhjendavad, et miks ei saa, vaid ikka need, kes julgevad unistada ja muudatusi ellu viia. Samuti kaasaksin ma elanikke kaasa unistama, sest meil on paljude erinevate elualade inimesi, kellel on palju tarkust ja visioone. Samas on sellega nii, et kui elanikke kaasata, aga pidevalt nende ettepanekuid eirata, siis nad peagi loobuvad ja kõik jätkub vanaviisi.

Kuidas oleme positsioneerides oma konkurentidega (Harjumaa teised vallad, Viimsi jt)?

Kui me räägime konkreetsest äpist, siis hetkel olen seda lahendust esitlenud kolmele omavalitsusele ja Rae vald haaras kohe härjal sarvist, erinevalt kahest eelnevast. Innovatsiooniga

on ikka nii, et alguses viskavad 99% tegelastest sind uksest välja. Aga kui ajad järjekindlalt õiget asja, siis tuleb suur mass hiljem järele. Olen seda korralduselt kogunud.

Kui püüda võrrelda kohalikke omavalitsusi, siis ma ei sooviks kedagi esile tõsta ega ka maha tampida. Eks see ole ikka nii, et need on võimekamad, kellel on rohkem ressursse, aga ka väiksemad saavad kenasti hakkama. Samas, teades Rae valla käesolevaid projekte, siis julgen arvata, et uue klienditeenindussüsteemiga rebitakse teistest sammuke ette.

Aga kui vaadata suuremat pilti, siis Rae vallal on minu hinnangul tohutu potentsiaal olla innovatsiooni ja innovaatiliste ettevõtete kohale meelitaja - Jürist 10 minutiga linna, lennujaama veel kiiremini ja lisaks paljude teiste eeliste kõrval on meil ka ruumi, et siia maailmatasemel tegijaid meelitada. Olen isegi vahel mõelnud initsiatiivi võtta ja vast võtangi. Selleks on vaja nii kogukonna, aga ka poliitilist tahet ja loodan, et seda meil jätkub.

Usun, et kui Rae vald ütleks selge häälega välja, et soovime olla innovatsiooni kasvulava ja kõik on oodatud, siis nii mõnigi ettevõtte tuleks pakkuma mõnda lahendat projekti ja oleks nõus sellesse ise panustama, sest nii saavad nad reaalse portfoolio ja neil on oma toote või teenuse levitamiseks lihtsam edasi liikuda. Võti on koosviimise ja koostöö.

Hannes Raimets (Rae Vallavalitsuse IT juht)

Milliseid konkureerivaid lahendusi turul on hetkel?

Otseselt selliseid konkureerivaid lahendusi ei ole, kus kasutajal on üks personaalne rakendus, millele teenusepakkujad sisuliselt koptavad uksele, et kas võiksin sulle personaalselt teenuseid pakkuda. On erinevaid teenusepakkujate põhiseid rakendusi, aga need on sageli nii mahukad, erineva väärtuse ja kasutajaloogikaga ning

kasutajad vajavad oma igapäevase elu korraldamiseks nende sisust ja funktsionaalsusest vaid väikest murdosa. Seega on hea, et on loodud kasutaja vaatest ühtlustav rakendus, mis koonduks nende eluks vajaliku ühte rakendusse kokku.

Kui püüda võrrelda, siis eesti.ee portaal võiks olla lähim konkurent, sest seal koondatakse inimese eluks vajalikke teenuseid ühte aknasse, aga tegemist on veebiportaaliga, mitte mobiilse rakendusega ning riigiportaal ei koonda erasektori teenuseid ega ka riikidevahelisi teenuseid, mis tarbija vaatenurgast on olulised.

Samuti saab vaadata seda rakendust ka kui e-posti ja SMS-i konkurenti. Selle lahenduse eeliseks on aga see, et teavitused ei kao rämpsposti, teavitusi ei saa saata suvalised tegelased, nagu seda saab e-posti või SMS-i puhul ning nii nagu teavituse saatja on ka teavituse saaja StateOS rakenduse puhul turvaliselt tuvastatud, vältimaks väärinfo ja pettuste levikut.

Hetkel on äpp kolmes keeles: eesti, inglise ja vene keeles. Asi ise töötab lihtsalt - inimene laeb StateOS äpi Google Play või App Store rakendusepoest alla, logib sisse ning jääb ootama teavitusi.

Konto loomisel saadakse isikukood (Mobiil-ID autentimisel ka telefoni number).

Lahendus toimib põhimõttel, et liitunud teenusepakkujad saavad esialgu kõikide kasutajate poole pöörduda ja kasutajal on peale esimest pöördumist võimalik blokeerida teenusepakkuja edasised teavitused. Seega saavad inimesed edaspidi teavitusi ainult neilt teenusepakkujatelt, kellelt nad tõesti tahavad.

Mõnes mõttes näeb StateOS välja kui Instagram, kus on ridamisi erinevaid teavitusi, kuid erinevus seisneb selles, et tegemist on igapäevase elu korraldamiseks vajaliku informatsiooniga.

NB! Esimese tuhande liituja vahel loosime välja nutitelefoni!

Linnad ja vallad rohetiigriteks

MAIU LAURING ja TEELE PEHK
ROHETIIGER

Tulemas on selle sajandi kõige olulisemad kohalike omavalitsuste valimised. Oktoobris valitava tel volikogudel lasuvad senisest suurimad ootused kiire, aga mitte kiirustatud, rohepöörde teostamiseks koostöös teadlaste ja kogukondadega. Eesootaval neljal aastal on kriitilise tähtsusega, et iga otsus ja investeering viiks meid igas Eesti omavalitsuses kliimakindla ning ökokriisita tuleviku suunas.

Eesti kohalikes omavalitsustes pole kestlik areng seni veel teadvustatud ega selle saavutamine süsteemselt koordineeritud. Ometi nähakse Euroopas ja teistes maailmajagudes, et kohalikul tasandil saab vajalikud muutused ellu viia kiiremini ja tulemuslikumalt kui riigi tasandil või riikide koostöös.

Kuidas keskkonnateadlikud tegevused ära tunda?

Keskkonnateemad on muutunud inimeste jaoks olulisemaks ning oma eluviisi keskkonnasäästlikkuse üle mõeldakse varasemast enam. Keskkonnateadlikkuse uuringu järgi peavad eestimaalased end keskkonnateadlikuks ja meil on valdavalt loodushoidlikud hoiakud, kuid igapäevaelus ei käitu me vastavalt neile teadmistele. Veel näitas uuring kohatisi vajaka jäämisi keskkonnavalitsuses süsteemses mõtlemises: põlevkivienergia keskkonnajälge ja igapäevaseid Eesti keskkonnas aset leidvaid muutusi ei osata seostada globaalsel tasandil toimuvate muutustega. Igapäevaelus ei tunta keskkonda kahjustavaid tegevusi ära ega osata hinnata enda tegevuse seost ja mõju keskkonnale.

Läbimõeldud rohepöörde vajab koostööd kohalikus kogukonnas

Rohepöörde juba toimub. Kui Euroopas teevad paljud linnad kiiremaid keskkonnasamme kui riigid, siis Eestis on vaid väheseid häid eeskujusid: Lääne-Harju rohevald tegeleb süsteemselt kogukonnataksu arendamise ja jäätme-majandusega; Tartu linnas lähtutakse

Maiu Lauring.
FOTO: LIINA NOTTA

elukeskkonna kujundamisel aina rohkem elurikkuse ja kergliikluse soodustamisest, katse- ja pilootprojektid aitavad reaalselt kogeda teistsugust ruumi. Tallinn, Tartu ja mitmed teised omavalitsused viivad ellu oma energia- ja kliimakava, paljud omavalitsused asuvad seda kava Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel koostama. Saaremaa valda on tunnustatud mitmekesise keskkonna-programmi eest, mis sisaldab liigirikaste poollooduslike koosluste taastamist, energiatõhusate lahenduste kasutamist, keskkonnahoidlikke riigihankeid ja nõudepõhist ühistransporti.

Selliseid keskkonnasamme on vaja nüüd igasse paikkonda levitada, et jõuda süsteemse keskkonnajuhtimiseni.

Kuus mõjusat keskkonnasammu

Tänaste seaduste ja ülesannete juures saab iga linn ja vald olemasolevate ressurssidega luua vundamendi rohepöörde toimumiseks.

Kuna infot on palju, koondas Rohetiiger koos Arengukoostöö Ümarlauaga selguse loomise nimel keskkonnauhenduste soovitusel kohalikuks kestlikuks arenguks. Need on konkreetsed tegevused, mida saab ja tuleb ette võtta järgmise nelja aasta jooksul kohalikul tasandil, et vähemalt kuues valdkonnas suunata protsessid kliimakindla tuleviku poole.

Teele Pehk.
FOTO: LIINA NOTTA

Lehel terveilm.ee/rohenugimine on 38 soovitusi, mille mõjust reastasid Eesti Noorte Teaduste Akadeemia teadlased.

Rohesoovituste kohaselt peab iga linna- ja vallavolikogu koos juhtidega keskenduma juba täna või hiljemalt peale valimisi järgmistele prioriteetidele:

1. elurikkuse ja looduse hüvede hoidmine,
2. energiatarbe vähendamine ja taastuvenergia hajusa tootmise võimaldamine,
3. jäätmetekke vähendamine ja ressursside võimalikult kaua ringluses hoidmine,
4. rohehangete praktiseerimine koos kohalike ettevõtjatega,
5. ruumi- ja liikuvuse planeerimine, mis lähtub kliimamuutuste pidurdamisest ja muutustega kohanemisest,
6. usaldusliku koostöö-keskkonna loomine kohalike ettevõtjate, vabauhenduste ja ekspertide vahel.

Esimesed omavalitsus-rohetiigrid

Rohetiiger nõustab viite omavalitsust - Rae valda, Saku valda, Jõhvi valda, Võru linna ja Tartu linna, et aidata neil mõjusaid keskkonnategusid kiirendada. Lisaks aitab Rohetiiger Tallinnal tõeliseks rohepealinnaks muutuda.

RAE VALLAVALITSUS

teatab:

Detailplaneeringute vastuvõtmisest ja avalikust väljapanekust 08.10.2021–17.10.2021 Rae Vallavalitsuses Aruküla tee 9. Vastuväiteid ja ettepanekuid detailplaneeringu osas esitada hiljemalt 17.10.2021:

- **Vaida alevik Tuuliku tee 8 kinnistu ja lähiala detailplaneering**

Detailplaneering on algatatud Rae Vallavalitsuse 22.12.2020 korraldusega nr 1719 ning vastuvõetud 14.09.2021 korraldusega nr 1312. Planeeritav ala asub Vaida aleviku põhja osas Tuuliku tee ääres väljakujunenud elamupiirkonnas. Juurdepääs planeeritavale alale on planeeritud Tuuliku teelt. Planeeringuala suurus on ligikaudu 0,32 ha.

Detailplaneeringu eesmärk on olemasolevast elamumaa sihtotstarbega kinnistust moodustada kaks elamumaa sihtotstarbega kinnistu. Määrata kinnistutele ehitusõigus ja hoonestustingimused ning lahendada juurdepääsud, liikluskorraldus ja tehnovõrkudega varustamine ning haljastus.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae Vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 kehtestatud Rae valla üldplaneeringuga. Üldplaneeringu kohaselt paikneb Tuuliku tee 8 kinnistu elamumaa juhtotstarbealal.

- **Kurna küla Õlleköögi tee 25 kinnistu ja lähiala detailplaneering**

Detailplaneering on algatatud Rae Vallavalitsuse 07.07.2020 korraldusega nr 911 ning vastuvõetud 14.09.2021 korraldusega nr 1313. Planeeritav ala asub Kurna külas Õlleköögi tee ääres. Õlleköögi teest põhja ja lääne suunal asuvad olemasolevad äri- ja tootmishooned, kinnistust ida ja lõuna suunal paiknevad maatulundusmaa sihtotstarbelised kinnistud. Juurdepääs planeeritavale krundile nähakse ette Õlleköögi

teelt. Planeeringuala suurus on ligikaudu 1 ha.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on määrata 80% tootmis- ja 20% ärimaa sihtotstarve ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused, juurdepääsud, tehnovõrgud ja haljastus.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae Vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 kehtestatud Rae valla üldplaneeringuga, kus planeeringuala maakasutuse juhtotstarbeks on olemasolev tootmismaa.

Detailplaneeringu kehtestamisest:

- **Peetri alevik Allika tee 4 ja Remmelga kinnistute detailplaneering**

Detailplaneering on kehtestatud Rae Vallavalitsuse 07.09.2021 korraldusega nr 1258. Peetri alevikus Allika tee ja Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee vahel. Allika teest põhja ja lääne suunal asuvad olemasolevad äri- ja tootmishooned, kinnistust ida suunal paikneb Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa maantee ja lõuna suunal paiknevad tootmismaa sihtotstarbelised kinnistud. Planeeringuala suurus on ligikaudu 1,3 ha.

Detailplaneeringu lahendus on muuta Rae Vallavalitsuse 14.10.2008 korraldusega nr 1257 kehtestatud Peetri küla Kasemetsa kinnistu detailplaneeringu positsiooni nr 12. Kinnistute liitmine üheks ärimaa krundiks ning määrata ehitus- ja hoonestustingimused, juurdepääsud, tehnovõrgud ja haljastus.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Rae Vallavolikogu 21.05.2013 otsusega nr 462 kehtestatud Rae valla üldplaneeringuga, kus planeeringuala maakasutuse juhtotstarbeks on määratud olemasolev tootmismaa.

Täiendavalt on üld- ja detailplaneeringutega seotud materjaliidega võimalik tutvuda <http://map.rae.ee/>.

Teade Leader programmi 5. meetme „COVID-19 mõjude vähendamine“ avanemisest Rae, Viimsi ja Jõelähtme piirkonnas

MTÜ Põhja-Harju Koostöökoogu alustab käesoleva aasta sügisest LEADER projektitoetuste nõustamist ja vastuvõtmist COVID-19 olukorra leevendamiseks suunatud meetmest „COVID-19 mõjude vähendamine“. Taotlusdokumente saab esitada e-pria vahendusel 1.–10. novembril 2021. a. Taotluste tehniline ja sisuline hindamine kestab kuni 15. detsembrini.

COVID-19 meetme rakendamise eesmärgiks on tegevusgrupi piirkonnas ettevõtjate ja vabäihenduste tegevuste toetamine seoses koroonaviiruse levikust tulenevate piirangutega kohanemiseks. Taastusrahastusvahendeid on PHKK piirkonnas kasutada projektitoetusteks 144 012,55 eurot.

Meetme kirjeldus ning taotlemiseks vajalik info on kodulehel www.leaderph.eu rubriigis ABIKS TAOTLEJALE. Nõustamine toimub telefoni teel. Samuti on taotlejal võimalus tulla konsultatsiooni le Põhja-Harju KTK kontorisse, mis asub Kostivere mõisa peahoone esimesel korrusel. Vajalik on kindlasti eelregistreerimine (tegevjuht Margit Pärtel, 520 1189, margit@leaderph.eu).

Rae valla jäätmekava aastateks 2021–2026 vastuvõtmisest teavitamine

Rae Vallavolikogu võttis 21.09.2021 määrusega nr 78 vastu Rae valla jäätmekava aastateks 2021–2026.

Jäätmekava on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb Rae valla jäätmehoolduse arendamist. Jäätmekavaga saab tutvuda: <https://www.riigiteataja.ee/akt/424092021034>.

Rae valla jäätmekava aastateks 2021–2026 eelnõu avalik väljapanek toimus 28.06.2021–12.07.2021. Avaliku väljapaneku kestel ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud ning avalikku istungit ei korraldatud.

FOTO: VAHUR LÕHMUS

Rae vallas toimus esmakordselt Harjumaa omavalitsuspäev

1. oktoobril Rae valla, Tallinna Ülikooli, Eesti Linnade ja Valdade Liidu, Harjumaa Omavalitsuste Liidu ja MTÜ POLIS-e poolt ühiselt Kindluse Koolis toimunud Harjumaa omavalitsuspäeva teema oli „Täienduskoolitus ja tasemeõpe ning nutikas kohalik omavalitsus“. Harjumaa omavalitsuspäev oli pühendatud Eesti Vabariigi taastamise 30. ja Rae valla 155. aastapäevale. Programmi sai jälgida nii Delfi kui Postimehe vahendusel.

Omavalitsuspäeval arutati, kuidas saab ülikool olla abiks omavalitsustes aktuaalsete probleemide lahendamisel. Üheks fookuseks oli kohalike omavalitsuse ametnike täienduskoolitus ja tasemeõpe.

„Oli suur au võõrustada nii väarikat üritust just Rae vallas. Rae vald on hetkel Eesti kõige kiiremini kasvav omavalitsus, meie elanike keskmine vanus on 34 eluaastat, mis tähendab, et tänase päeva läbiv teema „nutikas omava-

litsus“ puudutab meid eriti lähedalt. Noored vallakodanikud on väga teadlikud ja ootavad omavalitsuselt kiiret ning paindlikku opereerimist. Seoses sellega oleme jõudnud tööjõuturul päris keerulisse olukorda, mis tähendab, et lisaks heale ja koolitatud ametnikule on KOV-idel vaja värvata ametnikke, kes on oma ala spetsialistid, pädevad haldusmenetluse läbiviimisel, juriidilise kogemusega ning samal ajal ka suurepäraseid klienditeenindajad. Sellisele profiilile vastavad inimesed on tööturul tugevas defitsiidis.

Tallinna Ülikool teeb juba suurepärase tööd avaliku halduse valdkonnas ja koolitab antud taustaga tulevase ametnikke, aga kahjuks puudub nendel tööturule sisenejatel praktiline kogemus ja spetsialiseerumine. Rae valla näitel võib väita, et hea ametnik peab kodanikust alati samuke ees olema nii oma lahenduste pakkumise kui ka muuga. Kirjeldatud situatsioon on meid viinud olukor-

da, kus KOV-i poolt koolitatud kogemusega ametnikud leiavad tihti tee ministeeriumidesse, kus on väiksem töökoormus ja kõrgem palk. Siin tuleks panna pead kokku nii ülikoolide kui ka riigiga, et luua ühine koolitussüsteem ametnike väljaõppeks, mis aitaks omandada spetsialisti kompetentsi. Spetsialistiks ei saa ülikoolipingist tulev inimene, sest avalikke teenuseid kasutavate inimeste ootused ja nõudmised on aja jooksul väga kõrgeks kasvanud. Inimene tahab suhelda oma ala professionaaliga ja see on ka omavalitsuse soov, sest suures pildis sõltub just nendest omavalitsuse areng ja kuvand ning osutatava teenuse kvaliteet. Koostöös ülikoolide ja riigiga leiame olukorra parandamiseks loodetavasti sobiva lahenduse,“ kommenteeris Rae vallavanem koostöö vajalikkust.

Üritust saab järele vaadata <https://hop.rae.ee/>

tehnöülevaatus

Drive In
või broneeri:
abctehno.ee

Peetri ülevaatuspunkt: Vana-Tartu mnt 74
Avatud: E-R 9-19 ja L 10-15
Telefon: 6 998 606
E-post: peetri@abctehno.ee

MOODULPUHKEMAJAJE ja MOODULSAUNAMAJAJE tootmine

Elegantse disaini ja viimistlusega saunamajad, peremajad, väliköögid, objekti kontorid, lehtlad ja palju muud!

Kõik majad on aastaringseks kasutamiseks ja on soojustatud PUR vahuga. Meie majad vastavad ka kõige karmimatele normidele. Müüme oma maju üle terve Euroopa. Majad on 20 m² suured ja neid saab omavahel liita, et saavutada Teile vajaliku kodu suurus. 20 m² suurusega maja ei vaja ehitusluba.

CUBE HOUSE'I EELISED:

- energiasäästlik
- kerise juhtimine mobiililt
- nutikad lahendused
- tootmine kolm kuni kuus nädalat

CUBE HOUSE
moodul ja viikemajade tootmine

Tel 5683 1484 | info@cubehouse.ee | Kõige värskem info Cube House OÜ

www.cubehouse.ee

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST:

INFO@ARBORGREEN.EE
+372 5378 4619

- ✓OHTLIKE PUUDE RAIE
- ✓PUUDE JA PÕÖSASTE LÕIKUS
- ✓HEKKIDE LÕIKUS
- ✓KÄNDUDE FREESIMINE
- ✓VILJAPUUDE LÕIKUS
- ✓KRUNTIDE PUHASTAMINE VÕSAST

TÖÖ-
KOGEMUST
5
AASTAT

ARBORGREEN

WWW.ARBORGREEN.EE

Vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoodete paigaldus

Info@vihmaveerennid.ee

Tel: 52 7 1059

Tunnen Sinu kodukanti läbi ja lõhki -
Rae vald on ka minu kodu!

Elmar Liitmaa

kutseline maakler

+372 501 8948

elmar.liitmaa@pindi.ee

Hooldatud küttekolded
ja korstnad tagavad
Teie kodu tuleohutuse!

+372 587 71665

meil;info@puhaskolle.ee

Juhtiv kinnisvarabüroo Eestis

www.pindi.ee

Treilerrent.ee

HAAGISTE RENT

Nüüd haagiserent
ka Rae Vallas!

Treilerrent.ee

HAAGISTE RENT

www.aiad-varavad.ee

- Aiaehitus (puit, paneel- ja võrkaiad)
- Väravate paigaldus (jalg-, tiib- ja liugväravad)
- Väravaautomaatika (müük / paigaldus / hooldus)

info@aiad-varavad.ee

tel: 59 18 00 20

JALGRATASTE HOOLDUS JA REMONT

Tartu mnt 171/3

AUTHOR RATTAPOOD

TEL. 6090620, e-mail: moi@author.ee

HOOLDATUD RATAS KESTAB KAUEM JA VEEREB PAREMINI

KUTSU TUBLI TÖÖMEES APPI!

Ehitame AIA,
paigaldame TÄNAVAKIVID, rajame MAHASÕIDUD,
korrastame AIA, pügame HEKID,
rajame KÖNNITEED ja
PEENRAD

TOOABI

Telli: www.tooabi.ee
tel +372 5380 4290
info@tooabi.ee

Selver on mainekaim eestimaine kauplustekett,
mis on tegutsenud aastast 1995.

TULE PEETRI SELVERISSE TÖÖLE!

TEENINDAJAKS (kassa, left, saal)

INFOLETI TEENINDAJAKS

TEENINDUSJUHIKS

TEENINDAJAKS-KOMPLEKTEERIJAKS

Täpsema ülevaate käimasolevatest konkurssidest
saad meie kodulehelt www.selver.ee. Kandideerimiseks
palun saada oma CV personal@selver.ee,
täida kohataotlusankeet kodulehel või kaupluses.
Lisainfo saamiseks palun helista 667 3785 või 5343 5337,
Selveri personaliosakond.

SELVER

1partner

EESTI PARIM
KINNISVARA-
BURGO

MEIE TEEME TEHINGU!

1partner.ee

Anne Pajos
501 5087

Olmer Õigus
5656 0460

OST · MÜÜK · ÜÜR · HINDAMINE · INVESTEERIMINE

MONA GROUP

Lahendused ehitusala- muredele!

PINNASE TIHEDUSE JA
KANDEVÕIME MÄÄRAMINE

OMANIKUJÄRELEVALVE

TERMOPILTIDE TEGEMINE

jarelvalve.com
53732036

MINU TANTSUKOOL KUTSUB TANTSIMA!

*SHOWTANTS*HIP-HOP*TÄNAVATANTS*AKROBAATIKA*ESINEMISED
*VÕISTLUSTEL OSALEMINE*LINNALAAGRID*SUVELAAGRID

RAE VALLA TRENNID

KINDLUSE KOOL: TEISIPÄEV JA NELJAPÄEV KELL 13.30-14.30
JÄRVEKÜLA KOOL: TEISIPÄEV JA REEDE KELL 15.00-16.00
PEETRI KOOL: TEISIPÄEV JA NELJAPÄEV KELL 13.45-14.45
JÜRI GÜMNAASIUM: TEISIPÄEV JA NELJAPÄEV KELL 15.00-16.00

PS! TRENNID TOIMUVAD SPORDIKESKUSE PEEGLISAALIS
PEETRI KOOLIS LASTEAIJA B- SAALIS

KULUYASTU
47 EUR

REGISTREERIMINE KODULEHEL:J

WWW.MINUTANTSUKOOL.EE/WWW.FACEBOOK.COM/MINUTANTSUKOOL/INSTAGRAM.COM/MINUTANTSUKOOL

**PEETRI
MINILADU**

**Turvaline kodu
Sinu asjadele!**

Boksid 1,5-40m²

**Hoia ennast
meie hoia-
me Sinu asju!**

www.peetriminiladu.ee

www.selfstorage.ee

Kodu ongi sinu teine samm

kindlusta perele
turvatunne kodu
kasutusloaga

projektibüroo.ee

PROJEKTI BÜROO

On sobiv aeg
dokumentide
korrastamiseks

Võta meie spetsialistidega
ühendust, viime teie
dokumendid seadusega
kooskõlla.

MITÜ RAE TULETÖRJE- JA PÄÄSTESELTS

KORSTNAPÜHKIJA
53 88 1233

korsten@raetps.eu

RAE INVESTEERINGUR

Teostame erinevaid
üldehitus ja remonditöid,
vundamendist võtmeteni,
aga teeme ka väiksema
mahulisi projekte nt korterite
remont, välisrajatised, aiad
jne.

Teeme ka väga keerulisi
projekte, millega
kõik hakkama ei saa,
erilahendusega seinad/laed,
disain saunad jpm.

Võimalik realselt vaatama
tulla teostatud töid, küsi
pakkumist!

TEHNOÜLEVAATUSKESKUS.EE

📍 Uus-Ringi tee 7, Jüri 📞 5358 9999

Sõiduauto
25.-

Kaubik
35.-

HOIAME IGAÜHT MEIE ÜMBER, SEST IGA PAREMINI HOITUD INIMENE ONGI PAREMINI HOITUD EESTI!

reform.ee/rae
f ReformRaeVald

Selle eesmärgi nimel:

- **KINDLUSTAME** igale lapsele võimaluse kodulähedaseks alus- ja põhihariduseks.
- **RAJAME** hariduslike erivajadustega lastele õppe- ja kompetentsikeskuse.
- **LOOME** kutsehariduse saamise

võimaluse koostöös tegutseva kutsekooliga.

- **TOETAME** Peetri ja Jüri perearstikeskuseid ning teenuse pakkumist Vaidas ja Lagedil.
- **ARENDAME** edasi Peetri parki ja Jüri keskväljakut, loome Lagedile ja

Vaidasse puhkealad.

- **LOOME** Rae valla korrakaitseüksuse.
- **SOODUSTAME** sportlikke eluviise, ehitame täismõõtmets staadioni Jürisse.
- **RAJAME** ja **RENOVEERIME** teid, toetame ülikiire ja operaatori-neutraalse internetivõrgu rajamist.

Meie meeskond 2021:

#pareminihoitudraevald

peetripark.ee

Reformierakond

**PAREMINI
HOITUD
RAE VALD**

149 MART VÕRKLAEV

150 MADIS SARIK

156 TANEL TAMMELA

162 RAILI SALVET

168 HARRI AMBUR

174 JÜRGEN PAAT

151 BÄRBEL SALUMÄE

157 ANNA ÕUEKALLAS

163 TAIRI TIKKO

169 MADIS TAFENAU

175 MEELIS KASEMAA

152 TÕNIS KÕIV

158 KAIDO KIVISTIK

164 HENRI AUSMAA

170 EDUARD ERKKI LAUR

176 OTT SARAPUU

153 NATALIA KAPTYUG

159 HELEN KÜBAR

165 KRISTINA BAUMAN

171 ROBERT VESKUS

177 SILJA VEERME

154 JENS VENDEL

160 RELIKA VODJA

166 TARMO GUTMANN

172 MARTIN MÄGI

178 KAAREL KOGER

155 KAI LASN

161 INDREK VARIK

167 AIVO HOMMIK

173 IGOR KASK

179 INDREK RAIG

RAE TEED

WWW.RAETEED.EE

TÄNAVAKIVID
HALJASTUS

AEDADE EHITUS:

- VÄRAVAD
- POSTID
- 3D AIAD

50 244 06

LAAGRI KÜTTELADU

TELLIMINE: 504 0304

või

info@kytame.com

Pellet 6mm/8mm

975kg/185€

Ümmargune puitbriki
auguga (kauapõlev)

1040kg/165€

Kandilised briketid: tume

premium saar, kask,

kuusk,

kuuse+männi+kase segu

Hinnad alates 130€/alus

Laagri ja Kose
Küttelead

28. septembril toimus Sõnajala Lasteaia sarikapidu. Rae valla kõige uuem lasteaed (aadressil Sõnajala tee 3, Järveküla) valmib esialgsete plaanide järgi 2022. aasta veebruaris.

FOTO: OTT KATTEL

VBH

Oleme maailma suurima ukse- ja aknatarvikute, Roto katuseakende, puiduviimistlusvahendite ning mööblifurniituri hulgimüüja ja pakume kõige laiemat, asjatundlikumat ja kaasaegsemat tootevalikut selles kategoorias. Meil on üle 3000 töötaja ligi 40 riigis, Eestis tegutseme juba 28 aastat. Keskendume erinevatele innovaatilistele teenustele, et muuta oma klientide elu võimalikult kergeks ja mugavaks.

VBH Estonia oma tegusasse laomeeskonda:

LAOTÖÖTAJA-KOMPLEKTEERIJAT

Töö kirjeldus:

- kaupade vastuvõtt ja ladustamine;
- kauba komplekteerimine ja pakendamine;
- saematerjali optimeerimine;
- laoinventuuride tegemine;
- lao korrashoiu ja puhtuse tagamine.

Nõudmised kandidaadile:

- soovitatav eelnev töökogemus laos;
- heal tasemel eesti keel;
- arvuti kasutamisoskus;
- töstukite juhtimise kogemus ja töstukijuhi load;
- valmisolek füüsiliseks tööks;
- hea pingetaluvus, täpsus ja korrektsus;
- sõbralikkus ja positiivne ellusuhtumine;
- ausus ja kohusetundlikkus.

Ettevõtte pakub :

- vahvat meeskonda ja toredaid ühisüritusi
- head töökeskkonda;
- tööd rahvusvahelises ettevõttes;
- konkurentsivõimelist palka;
- tööaeg E-R 8.30-17.00

Töö nõuab head füüsilist vormi ja on sobivam meesterahvale. Kandidaerimiseks palume saata CV ja motivatsioonikirja märgusõnaga "laotöötaja" e-mailile: info@vbh.ee
Lisainfo: laojuhataja Maret Ennok 640 1343

Asukoht

Läike tee 12, Peetri alevik, Rae vald, Harjumaa 75312

VBH Estonia OÜ
www.vbh.ee www.vbh24.ee

Kanna helkurit
ja ole silmapaistev!

RAE
VALD

WWW.PUISTEMEES.EE

ISOVER
SAINT-GOBAIN

Aeg on
helkurid
välja
otsida!

RAE
VALD

50 16689 PUISTEVILLA PAIGALDUS

RAE VALD

VAJAB
MUUTUST

NR. 101

MATI SAREVET

Minu põhitöö on Eesti kaugpüügifirmade juhtimine. Detailplaneeringute, ehituslubade ja kasutuslubade menetlus peab muutuma kiireks ja läbipaistvaks!

NR. 103

MAREK VAHAR

Olen lõpetanud Tartu Ülikooli arsti-teaduskonna. Rae valla perearst al 2019. Abielus, kahe lapse isa. Tagame koos inimeste hea tervise, puhta ja elamisväärse elukeskonna!

NR. 105

SILVAR ALGPEUS

Olen ettevõtja ja elanud Rae vallas 12a. Soov on muuta meie elukeskkond turvalisemaks ja rohelisemaks.

NR. 107

ALEX KUUSK

Hoolitsen selle eest, et mudilased saaksid kodule lähimasse lasteaeda ja et eralastehoius käiva lapse eest ei peaks maksma rohkem kui valla lasteaias.

NR. 109

TIINA KUKK

Minu jaoks on väga oluline, et igal loomal oleks hea ja vastutustundlik peremees, kelle jaoks loom ei ole pelgalt kapriis. Olen jurist, kelle südameasjaks on loomade heaolu ja kõik sellega seonduv.

NR. 111

SIGMAR MUUGA

Olen isa, ettevõtja, tarkvara arendaja ja diskor. Kolisime perega Rae valda 2020a suvel Tartust. Igipõlise tartlasena näen, et Rae vallas pole piisavalt seda, mis on Tartus - pargid ja rohealad jalutuskäigu kaugusel mistahes kodust.

NR. 102

EVELIN AUSMEES

Sportliiku kolmelapselise pere emana on minu südameasjaks keskkonnasõbralikuma liikumisviisi edendamine Rae vallas, sh kergliiklusteede laiendamine ja nende ohutuse tagamine.

NR. 104

VLADIMIR ARM

Olen Rae vallas elanud aastast 2018. Töötan müügijuhina ühes suures rahvusvahelises ettevõttes ja vastutan Food Service eest. Sport on liikumine. Liikumine on tervis. Tervis on elu. Rohkem sportimisvõimalusi Rae valda!

NR. 106

ALEKSANDR GANŽA

Tiimijuht IT valdkonnas, rattaentusiast. Edendame säästvat liikumist ning loome Rae vallas jätkusuutlikuma ja tervislikuma elu- ja liikumiskeskonna.

NR. 108

ROMMI KÄLLO

Ettevõtja ja konsultant, tehnika teaduste doktor. Abielus, 4 last. Muudame Rae vallas asjaajamise lihtsaks ja piirkonna investeeingutele atraktiivseks!

NR. 110

KAAREL LIIV

Olen Peetris elanud aastast 2014 ja ei tahaks elada kusagil mujal. Olen 20 aastat olnud tegevmuusik ja 12 aastat õpetaja.

NR. 112

RISTO RAUAMÄE

Ettevõtja, üliõpilane. Ühe erilise poja isa. Aus, sihikindel, otsekohene, rõõmsameelne, avatud maailma vaatega. Muudame Rae Valla laste sõbralikumaks, turvalisemaks, sotsiaalselt kindlustatuks ning haridust hindavaks kogukonnaks.

Reakuulutused

- Eralastehoid Peetris võtab tööle noorusliku pensionäri või pensionieeliku. Tööaeg 7.30 kuni 13.00. Helistada telefonil 507 8396.
- Võtame tööle tänavahoolduse autojuhte ja traktoriste. Info telefonil 510 1803.
- Pottsepatööd. Uute küttekehade ehitus ja vanade remont. Töötan 30 km raadiuses Jõelähtmest. 13- aastane töökogemus ja kutsetunnistus. Telefon 5690 3327.
- Erasik teostab elektritööd. Oman sisetööde elektriku 5. taset. Rohkem infot telefonil 5667 3226.
- Müüme Eestis toodetud kvaliteetset puitbriketti (190 € / 960 kg) ja pelletit (200 € / 975 kg). Tasuta transport. Võimalik tellida ka väikseid koguseid. Info tel 5559 7572.
- Ostan kõiki sõidukeid. Avariilisi, riketega, vanu jne. Kohapeal vormistamine ja tehing. Pakkumised seisevauto@gmail.com või 5618 8671. Järgi tulen puksiiriga ja tasun sulas. Arvelt maha võtan ise.
- Ostan kasutuseta jäänud seisva sõiduki. Ei pea olema sõidukorras. Võib olla rikkega. Sõiduauto, kaubik, maastur. Võtan arvelt maha. Oodatud kõik pakkumised. Kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, skampus@online.ee.
- Kutsetunnistusega korstnapühkija. Töötan puhtalt ja väljastan ametliku akti. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.
- Müüa lõhutud küttepuud kohale toomisega. Lepp, sanglepp, kask, metsakuiv okaspuu. Hinnad soodsad! Küsi hinda! www.pakhalupuu.ee, pakhalupuu@gmail.com, tel 509 9598.
- Ostan rinnamärke, vanu postkaarte ja fotosid, silte, raamatuid, trükiseid ja dokumente ning muid Eesti ajalooaga seotud kollektsioneerimise esemeid. Tel

Ja nüüd jäävad vaid mälestused..

Armas Kadri!
Oleme sinuga

EMA
kaotuse valus.

Töökaaslased Assaku ja
Aruheina lasteaiast

*Aeg andis kõik mul tagasi.
Ei Sinu südant iialgi..*

Armas Kaie!
Avaldame sügavat kaastunnet

EMA
kaotuse puhul.

Töökaaslased Assaku lasteaiast

Avaldame kaastunnet Arvole ja poegadele kalli abikaasa ja ema

MARET NEIMAR'i
kaotuse puhul

Roland Mäeväli perega

602 0906 ja 501 1628, Tim.

- Fassaadid, katused, üldehitus ja viimistlustööd. Majade ja hoonete ehitus, võtmed kätte lahendused. Tel 5352 9476, mehitus@gmail.com.
- OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.
- Liuguksed ja riidekapid. Abi garderoobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Instagram @nagusulou, FB Nagusul OÜ, tel 522 1151, nagusul@gmail.com.

*Las küünlavalgus mälestusi paitab
ja kaotusvalu leevendada aitab ...*

Siiras kaastunne Maarikale ema

**ANNE-AMANDA
NAHKOR**
kaotuse puhul.

Töökaaslased Õie Lasteaiast

Avaldame siirast kaastunnet perekond Neimarile

MARET NEIMARI
surma puhul

Marii ja Krista

Mälestame kauaaegset head naabrinaist

**MARET
NEIMAR'it**
Avaldame südamlitku kaastunnet abikaasa Arvole ja poegadele koos peredega

Meida koos noorperega

SEPTEMBRIS LAHKUNUD

VALDEK VENTSEL
ILMAR LUNDA
URMAS VIHUL
NATALIE LUNDA
SILVA KUUS
ANNE-AMANDA
NAHKOR
MARET NEIMAR

Tule valima!

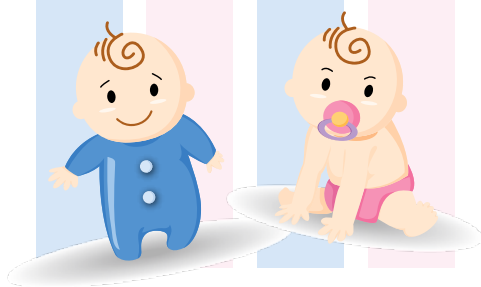
E	T	K	N	R	L	P
11.10	12.10	13.10	14.10	15.10	16.10	17.10.2021
EELHÄÄLETAMINE						VALIMISPÄEV
Keskuste jaoskondades hääletamine 12.00-20.00				Kõikides jaoskondades hääletamine 12.00-20.00		Kõikides jaoskondades hääletamine 9.00-20.00
Elektrooniline hääletamine E 9.00 L 20.00	
Asukohas hääletamine 9.00-20.00				Kodus hääletamine 9.00-20.00		

*Septembris
registreeritud
siinnid*

NIKITA BONDAREV
 CRISTOFER HAAK
 MARTIN KARU
 MIKKEL RAJU MÜÜRSEPP
 RANDO SOANS
 ARON ILOSTE
 ROBERT TABRI
 HARLEM KALJURAND
 JOHANNES ILVEST
 KRISTOFER TOBIAS PRESS
 REVO SEILER
 FREDERIK RITS
 REIN NIKLUS
 JANDER JAGOMÄGI
 DAVID STUPAK
 EIKO TENSON
 AARON IVLIJEV
 ADEELE TÜÜR
 LIISA MÄTLIK
 VALERIA MIHHAILOVA
 KAROLY MIHKELSON
 MARIBEL OSELEIN
 MARIJ ADAMSON
 SANDRA HELENA JÜRGENSON
 LINDA KÜLA
 MERI VILLERS
 NOELLE VOOLMA
 ROOSI MAY RINDESALU
 MARIELLA RYTKÖNEN
 ELLI KUKS
 STELLA TELVIK

Oktoobrikuu sünnipäevad

AGATHE-LUDMILLA POOL	97	ARNE PARTS	81
ELVI NAGEL	97	EVI SÖRMUS	81
LEA VESKE	93	LINDA KUUSMAA	80
SAIMA-LILLEFRIEDE SÖLG	91	TIJU JOOST	80
ZINAIDA MOZESSOVA	90	HELE LUIK	80
IVAN RÄTTEL	90	LEILI TAMMJÕE	80
VALENTINA GRAMATOVITŠ	90	SVEN RUGAM	80
KAIE HIMMELREICH	88	KALJO VÄINSAR	80
HELMEL ELKEN	88	SILVI VIITPOOM	80
JELIZAVETA SOITU	87	AHTO SELART	80
IRINA KOSTJUTŠENKO	86	KALJU LAOSMA	80
TAISJA TAMM	85	JUTA MESILA	75
ERNA PARBO	85	ERKO LIIV	75
ELVI UUK	84	PILVI LEEMETS	75
MARIA EESTLEOL	84	IVAR VAGUR	75
VALENTINA VLASENKO	84	MILVI ÜLESOO	75
UKO ESNAAR	84	PAUL JALG	75
ANNE VESKI	83	AINO VÄINSAR	75
HELGI KÄMARA	83	RAIMO SAVIPÖLD	75
LIIDIA JEGOROVA	83	KÜLLI LAINESTU	75
ELVIRA LUUR	83	GENNADI GRIGORJEV	75
ARVI PUGI	83	LEHTE KUUSK	75
SEPPO TEUVO IKÄVALKO	83	MATTI ANTERO POSTI	70
ELVI-BENITA RUUS	83	NADEŽDA ŠTŠURAKOVA	70
RIINA NEIVELT	82	SIINA LILOSON	70
EDE TIMMUSK	82	ANTS PÖLLUPÜÜ	70
HELE AASLAID	82	MARE JÕGI	70
PAUL MÜRKHAIN	82	TATJANA AMOS	70
LIIVI SEPP	82	HELGI-MAAJA JUURSALU	70
HEINO-VELLO KARO	82	NADEŽDA KIASHCHENKO	65
IRA SAPPINEN	82	ÜLLE ROSEN	65
AVO VIIL	82	NADEŽDA RAIMETS	65
JÜRI SAREVET	82	PEETER KONDAS	65
PEETER BÖCKLER	82	TIINA RANNIK	65
AGO SOASEPP	81	JUTA MARTSIK	65
SIGNE RINGO	81	LARISSA OJA	65

Rae Sõnumid Rae valla ajaleht
Väljaandja: Rae Vallavalitsus, Aruküla tee 9
Peatoimetaja: Reti Meema, 5650 3357
Teostus: Meediapilt OÜ

Ajaleht ilmub üks kord kuus. Tiraaž on 9250
 eksemplari ja see jagatakse postkastidesse tasuta.
 Kaastööd ja kuulutused palume saata hiljemalt 20.
 kuupäevaks koos vajalike kontaktandmetega.

VALI TARGASTI! TARKVALIJA.EU

TARK**VALIJA**

praxis

Eesti Väitlusselts
Argumendi jõud

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**

 Avatud Eesti Fond
Open Estonia Foundation

**VABA
ÜHENDUSTE
LIIT**